

ΕΤΟΣ ΣΤ' — ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ'
ΤΕΥΧΟΣ 18ον
Συνδρομή 'Εσωτερικῶν Δρ. 16.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
ΦΡ. ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

15 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1906
ΑΘΗΝΗΣΙ ΟΔΟΣ ΑΘΗΝΑΣ 101
Συνδρομή 'Εξωτερικῶν Φρ. 20.

Η ΕΜΠΝΕΥΣΙΣ

ΟΙ ΜΑΝΤΕΙΣ ΚΑΙ ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΙΣΜΟΥ

(Συνέχεια καὶ τέλος).

λάν καὶ πάλιν ἀμφιταλαντεύεται καὶ δὲν τολμᾷ νὰ προχωρήσῃ, ὅτε ὁ ἰεσοφάντης ὀφεί αὐτὴν βιαίως ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τοῦ ναοῦ... Ἡ παρθένος σπεύδει τότε πρὸς τὸν φοβερὸν τρίποδα, εἰσδίδει ἐν τῷ σπλάγιῳ καὶ σταλαιτᾶ, ὡπὼς δεχθῆ μετὰ θλίψεως ἐν τῷ κόλπῳ τῆς τὸν θεόν, ὃν τῇ ἀποστελλεῖ ἢ ὑπόγειος πνοή, ἥς τὴν δύναμιν δὲν ἠδυνήθησαν οἱ αἰῶνες νὰ ἐ-

ξαντλίσωσι. Κύριος τέλος γινόμενος τῆς καρδίας τῆς ἱερείας τῶν, ὁ Ἄπολλων, τὴν καθυποτάσσει... Ἐκμανῆς καὶ ἐκτὸς ἐαυτῆς, ἡ ἱερεία τρέχει ἐν ἀταξίᾳ διὰ μέσον τοῦ ναοῦ, κινῶσα ζωηρῶς τὴν κεφαλάν, ἥτις δὲν τῇ ἀνῆκει πλέον. Αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς τῆς ἀνορθοῦνται, οἱ ἱεροὶ τελαμώνες καὶ ὁ προφητικὸς ἐκ διάφνης στέφανος δοιοῦνται ἐπὶ τοῦ μετώπου τῆς· ἀναστρέφει δὲ ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς τὸν τρίποδα, ὅστις ἐμεσολάθει καὶ ἀφίξει ἐν τῇ καταρχούσῃ αὐτὴν θέρη: Ἡ θεία πνοὴ ἐκνοιάσκει ἤδη αὐτῆς!

» Ἡ ἀνελάσσομένη ἐνώπιόν τῆς εἰκὼν εἶναι ἀπεριορίστος· τὸ μέλλον ἅπαν προσοφείται, ὡπὼς διὰ μιᾶς ἐξέλεθ' ἀπ' αὐτῆς καὶ τὰ γενησόμενα ἀμφισβητοῦσι τὴν προ-

φητικὴν ἐξέλιξιν. Τὸ παρὸν καὶ ἡ τελευταία ἡμέρα τοῦ κόσμου, ἡ ἔκτασις τῆς θαλάσσης καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν κόκκων τῆς αἵμοι, ὅλα τῇ παρουσιάζονται ἐν ταύτῳ.

» **Θὰ διαφύγῃς,** εἶπε τότε αὐτῇ τοῦς κινδύνους τοῦ ἀπαισίῳ αὐτοῦ πολέμου καὶ μόνος σὺ θὰ εὔρησ τὴν ἀνάπαυσιν ἐντὸς εὐρείας κοιλάδος, ἐπὶ τῆς ἀκτῆς τῆς **Εὐβοίας**. Ἡ πυθώνισσα μετὰ τοῦτο προσέκρουσε διὰ τοῦ στήθους πρὸς τὴν θύραν, ἥτις ὑποχωρεῖ καὶ διαφεύγει ἐκεῖθεν, ἀλλ' ἡ προφητικὴ αὐτῆς μανία δὲν καταπραίνεται ἔτι καὶ φαίνεται ὅτι δὲν εἶπε τὰ πάντα, διότι ὁ θεὸς ὅστις εὐρίσκεται ἐν τῷ **στῆθει τῆς, τὴν ἐξουσιάζει πάντοτε.** Τὸ πρόσωπόν τῆς δὲν ἔχει σταθερὰν ἐκφρασιν, ἡ ἀπειλὴ καὶ ὁ φόβος ἀπεικονίζονται ἐναλλάξ, φλογώδες δὲ ἐρυθρῆμα χρωματίζει αὐτὸ καὶ διαδέχεται τὴν ὀχρότητα τῶν παρειῶν τῆς, ἥτις προὔξενει φοβὴν καὶ τῶμον. Ἡ δὲ καρδία τῆς καταβεβλημένη δὲν ἐφησυχάζει, ἀλλ' ἀνακουφίζεται διὰ πολυαριθμίων ἀναστεναγμῶν ὁμοίων πρὸς ὑποκόφους τόνους, οὗς ἡ θάλασσα ἀναπέμπει ἔτι μετὰ τὴν κατάπαυσιν τοῦ βορρᾶ ἐν τοῖς κύμασιν. Ὁ Ἄπολλων εἶχεν ἐπιβάλλει τὴν λήθην ἐν τῇ **καρδίᾳ τῆς, διὰ νὰ τῇ ἀποσπάσῃ τὰ ἀπόρητα τοῦ οὐρανοῦ** καὶ οὕτως ἡ ἐπιστήμη τοῦ μέλλοντος ἐκφεύγει ἐκ τῆς προφήτου, ἥτις μετὰ τοῦτο ἐπανέσχεται εἰς εἰς τὸν τρίποδα. Συνελθούσα δ' εἶτα εἰς ἐαυτὴν, ἡ δυνατῆς παρθένος πίπτει ἐκπνεύουσα.

Ἐκ τούτων πείθεται τις, ὅτι αἱ ἐλληνικαὶ πυθῖαι, ὡπὼς οἱ ἡμέτεροι σύγχρονοι ὑπνοβάται καὶ ἐκστατικοὶ δὲν προσφίτερον οὐτ' ἑδίδον χρησιμοῦς ἢ ὅτε μετέβαινον ἀπὸ τῆς κανονικῆς τῶν κατα-

στάσεως εἰς ὑπερφυσικὴν τοιαύτην. Αἱ πυθίαι ἐλπιόμονον, ὅπως καὶ οἱ μαγνητικοὶ καὶ οἱ τεχνικοὶ ὑπνοβάται μας ὅ,τι ἐδύλεπον, ἤκουον ἢ ἔλεγον ἐν ὥρᾳ τῆς ἐκστάσεώς των. Ἡ διαύγεια τῆς πυθίας γενικῶς ἐπροκαλεῖτο τότε διὰ τῶν τεχνικῶν μέσων τῆς μαγείας· τούντεῦθεν ἡ **λύθη μετὰ τὴν ἀφύπνισιν**, ὅπως συμβαίνει παρὰ τοῖς πλείστοις **μαγνητικοῖς ὑπνοβάταις**. Δὲν συμβαίνει ὅμως τὸ αὐτό, ὅποταν ἡ διαύγεια εἶναι αὐτόματος, καθ' ὅσον ὁ φυσικὸς ἐκστατικὸς, ὁ αὐτόματος μάντις γενικῶς διατηρεῖ τὴν μνήμην παντός ὅ,τι εἶδε κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐκστάσεώς του.

Τὰ ἀνωτέρω ἀρκοῦσι πρὸς ἀπόδειξιν, ὅτι οἱ **ἀρχαῖοι, μόνον** καὶ ἰδίως ἡ **Ἁγία Γραφή, ὁ Ὅμηρος, ὁ Πυθαγόρας** καὶ ὁ **Πλάτων** καλῶς ἐγνώριζον τί εἶνε ἡ ἔμπνευσις καὶ ἡ ἐκστασις, ἐνῶ οἱ λεγόμενοι σύγχρονοι φιλόσοφοί μας, ὡς οἷς ὁ ὑπερφυσικὸς κόσμος δὲν εἶναι ἡ νεκρὸν γράμμα ἢ ἐν Χ, ἐντελῶς ἀγνωστον αὐτοῖς, πιστεύουσιν, ὅτι ἡ ἔμπνευσις εἶναι κατάστασις καθαρῶς ἐσωτερικῆ καὶ ὑποκειμενικῆ. Οἱ ψευδοφιλόσοφοί μας δὲν ἐννοοῦσι τὴν ἀντικειμενικὴν καὶ ὑπερφυσικὴν αἰτίαν τῆς ὑψηλῆς ταύτης καταστάσεως.

Οἱ ὁπαδοὶ τοῦ Μεσμέρου¹ ἐξέλαβον τὴν ἐκστασιν καὶ τὴν ἔμπνευσιν, ὡς ἀπλῆν **ἐγκεφαλικὴν ἐξαΐσιν**, παραγομένην ὑπὸ τῆς συνενώσεως τῶν ζωϊκῶν δυνάμεων τῶν δύο ὄντων (πνευμάτων) ἐν ἐνὶ καὶ μόνῳ ἀτόμῳ. Οὗτοι δὲν εἶχον παρατηρήσει, ὅτι ὁ μαγνητισμὸς δὲν εἶναι ἄλλο ἢ ἀπλοῦν μέσον ὑπνωτικῶν (καρωτικῶν) πρὸς ἀπονάρκωσιν τῶν αἰσθήσεων, ὡς εἶναι τὸ ὀπιον, τὸ χλωροφόρμον, ὁ αἰθῆρ, τὸ **σῶμα** τῶν Ἰνδῶν καὶ ὅλα τὰ ἄλλα μέσα τῆς μαγείας, πρὸς ἐπιτελεῖν τῆς τεχνικῆς διαύγειας. Τὸ αὐτὸ συνέβαινε ἐν τῇ Ἀρχαίᾳ Αἰγύπτῳ, ἐνθα μετεχειρίζοντο τὰς ἀναθημασίαις τοῦ **Κόδη** (ἄρωμα συνιστάμενον ἐκ δεκαῆξ διαφόρων οὐσιῶν) ὅπερ ἰσχυρῶς ἐπέδρα ἐπὶ τῆς φαντασίας, τὴν ἴδραν τῶν ὄνειρων, ἦν καθίστα διαιγεστέραν καὶ καθαρότεραν. Αἱ ἀναθημασίαι αὗται δὲν ἦσαν κατὰ τὸν Πλούταρχον (Ἴσις καὶ Ὀσιρις) ἥττον ἀποτελεσματικαὶ τῶν **ἡχῶν** τῆς **λύρας, εἰς οὓς οἱ πυθαγόρειοι ἠθίζον ν' ἀποκοιμίζονται**. Πάντα ταῦτα τὰ καρωτικά μέσα, δὲν δύνανται νὰ ἐπιφέρωσι τὴν διαύγειαν, ἀλλὰ μόνον τὴν

¹ Φρ. Ἀντώνιος Μέσμερος, ἰδρυτῆς τοῦ μεσμερισμοῦ, ζωϊκοῦ μαγνητισμοῦ, ὃν ἐφήρμοσε πρακτικῶς ἐν Βιέννῃ καὶ εἶτα, 1978, ἐν Παρισίοις, καὶ εἶτα ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Γερμανίᾳ. Ἡ Γαλλία ἀπέρριψε τὴν θεραπευτικὴν αὐτοῦ μέθοδον.

προετοιμάζουσιν, ἀπομακρύνοντα τὰ παρεμπύπτοντα ἐμπόδια ἐκ τῆς **ἐπιδράσεως τοῦ ὑλικοῦ κόσμου**.

Τὰ μέσα ταῦτα ἀποναρκοῦσι τὰς αἰσθήσεις καὶ συνεπῶς διακόπτουσι τὰς σχέσεις τῆς ψυχῆς μετὰ τοῦ ὑλικοῦ κόσμου. Ὄστε ἡ ψυχὴ ἀπομονοῦμένη καὶ ἐλευθερουμένη ἐκ τοῦ ζυγοῦ τῶν ὑλικῶν ἐντυπώσεων, τῇ βοθηταίᾳ τῶν αἰσθήσεων, ὑπόκειται εὐκολώτερον εἰς τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ὑπερφυσικοῦ κόσμου. Ἐν τούτοις, πρὶν ἢ ἀορατὸν τι ὄν (πνεῦμα) διγνηθῆ νὰ καταλάβῃ τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου, ἡ σχέση τῆς ψυχῆς μετὰ τοῦ ἀνωτέρου κόσμου τῶν Πνευμάτων εἶναι λίαν ἀτελής. Τούντεῦθεν ἡ ἀταξία καὶ σύγχυσις κατὰ τὸν πλείστον χρόνον τῆς ἐξελίξεως τῶν ἰδεῶν καὶ συμβαινόντων ἐν τοῖς ὄνειροις, τῇ νυκτοβασίᾳ καὶ τῇ **κατωτέρᾳ ἢ μὴ ἔμπνευσμένῃ ὑπνοβασίᾳ**. Καὶ ὄντως, ἡ ψυχὴ ἀπαλλάσσεται τῶν συνήθων ὀρίων τοῦ χρόνου καὶ τοῦ διαστήματος καὶ ἀπολαμβάνει ἐντελῶς τῶν θαυμασιῶν ἐνδοκίων, τῶν συμψηφῶν τῇ ἐαυτῇ φύσει, οἷον **τῆς ἐξ ἀποστάσεως ὁράσεως**, τοῦ βλέπειν διὰ μέσων πικνῶν σωμάτων, τῆς ἀνταναικλάσεως τῶν σκέψεων κτλ. ἀλλὰ στερεῖται μόνον τῆς **θείας πηξίδος**, τῆς ἀνωθεν ἐπιδράσεως, ἥτις μόνον δύνανται νὰ τὴν ζωογονήσῃ.

Ὁ Σοφὸς Σολομὼν καλῶς ἐχαρακτήρισε τὴν φάσιν ταύτην τῆς ἀναπτύξεως τῶν δυνάμεων τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς, ὅπως περιέλαθῃ αὕτη εἰς τὴν ἀληθῆν ἔμπνευσιν.

Καὶ λέγει ὄντως ἐν ταῖς Παραβολαῖς αὐτοῦ (Κεφ. XVI). **α' Ὁ ἀνθρώπος προπαρσκευάζει τὰ τῆς καρδίας καὶ ὁ Αἰώνιος τὰ τοῦ λόγου**. Καὶ ἀληθῶς ἐν ὅσῳ ἡ ψυχὴ δὲν ἐμπνέεται, ἀπασα αἱ ὥραιαι δυνάμεις, ὧν ἐντελῶς εἶνε κάτοχος, διατελοῦσι πλέον ἢ ἥττον στεῖροι· διότι ἡ ἐπίδρασις τῶν δύο κόσμων (ὑλικοῦ καὶ πνευματικοῦ) διασταυροῦνται ἐπι. Ἐνεκα τῆς φαντασίας καὶ τῆς μνήμης, παρὰ τὴν ἀπομόνωσιν, ἥτις σφόδρα δύναται νὰ ἡ πλήσις, ἐφ' ὅσον ἡ ψυχὴ δὲν ἀπαλλάσσεται ἐντελῶς τῶν δεσμῶν τοῦ σώματος διὰ τοῦ θανάτου. Αἱ χημικὰ καὶ φυσικὰ λειτουργία τοῦ σώματος καὶ ἡ ἡχώ τοῦ ὑλικοῦ κόσμου σταματῶσι τὴν ψυχὴν ἐν τῇ ὑψηλῇ αὐτῆς πρὸς τὴν χώραν τῶν Πνευμάτων καὶ τῶν ἀοράτων αἰτιῶν πτῖσι αὐτῆς. **Τὰ πάντα αἰθονιδίως μεταβάλλονται, ὅποταν καλὸν πνεῦμα κατακυριεύσῃ τὴν ψυχὴν**· ἡ γαλήνη ἐπανέρχεται εἰς τὴν καρδίαν, ἡ ἰσορροπία ἀπασῶν τῶν διανοητικῶν καὶ ἠθικῶν δυνάμεων ἀποκαθίσταται· **ἡ δὲ ψυχὴ ἀπαλλάσσεται τῶν γυνῶν φαντασιῶν καὶ ἐξι-**

κνεῖται εἰς τὴν ἀληθῆ καὶ θεῖαν **κατάληψιν**. Ἄφ' ἑτέρου, ἐφ' ὅσον αἱ σχέσεις τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς μετὰ τῶν πνευμάτων γίνονται στενότεραι, κατὰ τοσοῦτον αἱ σχέσεις αὗται διαρκοῦσι καὶ ἐπὶ μᾶλλον **αἱ ἐκδηλώσεις τῶν πνευμάτων γίνονται ἀμεσώτεροι, ὑλικά καὶ ἀπαιτά**. Τὸ σῶμα τοῦ μάντεως ἢ τοῦ ἐκστατικοῦ ἀρχίζει καὶ ὅν νὰ αἰσθάνεται τὴν ἐπιρροὴν τοῦ ὑπερφυσικοῦ κόσμου καὶ νὰ γίνεται συμμέτοχος τῶν πνευματικῶν φαινομένων. Αἱ ὀπτασίαι παρατηροῦνται μάλιστα ὑπὸ τῶν χονδρῶν καὶ ἐξωτερικῶν αἰσθήσεων, ἐν καταστάσει τῆς συνήθους προτεραιότητος. Καὶ ὅν τότε κατάστασις ἐπὶ μᾶλλον παράδοξος καὶ ἴσως μᾶλλον θαυμασία τῆς ἐκστατικῆς καταστάσεως τοῦ μάντεως ἐκδηλοῦται.

Ἀόρατον ὄν καταλαμβάνει ἐνίστε τὸ σῶμα τοῦ μάντεως ἢ προσώπων τινὸς εὐαίσθητου, χωρὶς νὰ ἐκτοπίσῃ τὴν ψυχὴν του καὶ ὅν χωρὶς νὰ ἐμπνεύσῃ ἢ νὰ τὸ ἔβωσῃ εἰς κατάστασιν ἀνωτέραν. Ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου ἀπ' ἐναντίας διατηρεῖ τὰς σκέψεις αὐτῆς καὶ τὸν τρόπον τοῦ οἰοῦν, **οὕτως ὥστε δύο ψυχαί, ὧν αἱ σκέψεις διαφέρουν, ἐμψυχοῦσι παροδικῶς τὸ αὐτὸ σῶμα**. Ἐν τούτοις τὸ σῶμα ὑφίσταται μετ' ὀλίγον περισσότερον τὴν **ἀνωτέραν ἐπίδρασιν τοῦ καθαρῶς Πνεύματος**, μολονότι τὸ **ἀόρατον τοῦτο πνεῦμα** πόρῳ ἀπέχει τοῦ νὰ θέλῃ νὰ δαμάσῃ τὴν ψυχὴν ταύτοχρόνως τῷ σώματι, ὅπως συμβαίνει εἰς τὰ φαινόμενα τῆς καταλήψεως καὶ τῆς κατοχῆς.

Τὸ ὑπερφυσικὸν λοιπὸν πνεῦμα **ἀδίνει ἐν τῇ καταστάσει ταύτῃ τῇ ἀνθρωπίνῃ ψυχῇ τὴν πλήρη καὶ ἐντελῆ αὐτῆς ἐλευθερίαν καὶ δὲν ἐποδθαλμῆ ἢ νὰ μεταχειρισθῇ ἀνευ δυναισθήσεως τὸν βραχίονά του** διὰ νὰ ἐκφράσῃ τὰς ἰδέας του. Τὰ περιερχόμενα εἰς τοιαύτην παράδοξον κατάστασιν πρόσωπα, καλοῦνται ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας **μεσάζοντα**, (mediums) διότι χρησιμεύουσιν ὡς διάμεσα εἰς τοὺς θέλοντας νὰ συγκοινωνήσωσι μετὰ τῶν πνευμάτων. Τὸ **μεσάζον** λοιπὸν πρόσωπον εἶναι ὄργανον τοσοῦτον εὐπειθές, ὥστε διαθέτει εἰς τὸν παρῆσακτον τοῦ ἄλλου κόσμου ξένον μόνον τὸ σῶμα του καὶ ἰδίως τὴν χεῖρα του, ἵνα ἐκφράσῃ ἐκεῖνο διὰ τῆς **γοαθῆς** τὰς σκέψεις τοῦ ἀοράτου ὄντος. Τὸ **μεσάζον** πρόσωπον εἶναι μία εὐπειθῆς χεῖρ, ὄργανον ἐντελῶς παθητικῶν διευθυνόμενον ὑπὸ τῶν πνευμάτων, ὅπως αἱ τράπεζαι καὶ ἄλλα ἀδρανῆ ἢ ἀψυχα ἀντικείμενα, ἵνα ἐκδηλώσωσι τὴν παρουσίαν τῶν καὶ ἐκφράσωσι

τὰς ἰδέας των. Τὸ μεσάζον πρόσωπον δὲν εἶνε ἄλλο ἢ ἡ ἡχώ καθαροῦ Πνεύματος, ὅπερ καταλαμβάνει τὸ σῶμα του προσκαιρῶς.

Οἱ ἀρχαῖοι ἐγνώριζαν τὴν ἀπολύτως παθητικὴν ταύτην κατάστασιν. Ὁ δὲ Ὅμηρος (Ἰλλιάς XII, 228) **ὀμιλεῖ περὶ τῶν χρησιμευόντων, ὡς παθητικὰ ὄργανα τῆς θεῖας βουλήσει**. Τὸ αὐτὸ ἀναφέρει καὶ ὁ Πλάτων ἐν τῷ Διαλόγῳ αὐτοῦ ἐν τῷ Ἰῶ καὶ Μένωνι. Ἀλλὰ μόνον ἡ Ἁγία Γραφή εὐκρινῶς διασαφηνίζει ἡμῖν ἐν τῇ διγνήσει τοῦ πειρασμοῦ τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ, τὴν διαφορὰν μεταξὺ τῆς καταστάσεως τοῦ **μεσάζοντος** καὶ τῆς **ἐμπνεύσεως**. **Ὁ Ἰησοῦς ὠδηγήθη ἢ ὠσθη ὑπὸ τοῦ Πνεύματος ἐν τῇ Ἐρημῳ**· ἐνεμπνεύθη ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, οὐδόλως δυναμένου τοῦ Διαβόλου νὰ τὸν ἐπιπράσῃ, οὔτε ἠθικῶς οὔτε πνευματικῶς. Ἐν τούτοις ὁ πειρασμὸς ἐκίνησε καὶ μετέφερε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ εἰς ἄλλο μέρος. Ὁ Ἅγιος Ματθαῖος λέγει (Κεφ. δ' 5 καὶ 6) «Τότε παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν καὶ ἵστησιν αὐτὸν ἐπὶ τὸ πετεῦγιον τοῦ ἱεροῦ, καὶ λέγει αὐτῷ: (μολονότι τὸ Ἅγιον Πνεῦμα ὠδήγησεν αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ) Εἰ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, βάλε σεαυτὸν κάτω».

Ὁ Ἅγιος Λουκᾶς λέγει ὡσαύτως (Κεφ. δ' 9) Καὶ ἤγαγεν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ καὶ ἕστησεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ πετεῦγιον τοῦ ἱεροῦ καὶ εἶπεν αὐτῷ: Εἰ ὁ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, βάλε σεαυτὸν ἐντεῦθεν κάτω.

Φ. Η.

ΤΑ ΜΕΙΖΟΝΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ

(Συνέχεια καὶ τέλος).

«Ἐπὶ τέλους, θαυμάσιόν τι γαλήνιον φῶς ἐπλήρωσε τὸν ναόν. Βλέπομεν τὰ Ἠλύσια πεδία· ἀκούομεν τὸν χορὸν τῶν μακάρων. Τότε ὄχι μόνον δι' ἐξωτερικοῦ προσχήματος ἢ διὰ φιλοσοφικῆς ἐρμηνείας, ἀλλ' ὄντως καὶ πράγματι ὁ Ἱεροφάντης καθίσταται ὁ δημιουργὸς καὶ ἀποκαλυπτὴς παντός πράγματος. Ὁ Ἡλῖος εἶνε ὁ πυρσφόρος του, ἡ Σελήνη ἡ λειτουργοῦσα παρὰ τῷ βωμῷ, ὁ Ἐρμῆς ὁ μυστικὸς του κῆρυξ».

«Ἄλλ' ἐλέχθη ἡ τελευτικὴ λέξις: Κόνξ ὄμ Πιζξ».

«Ἡ τελετὴ ἐτελείωσεν. Ἡμεῖς δ' ἐγενόμεθα ἐπόπται διὰ παντός».

Τί ἔλεγε λοιπὸν ὁ μέγας Ἱεροφάντης. Ὅποιοι ἦσαν αὐτοὶ οἱ ἱεροὶ λόγοι, αὐτὴ ἡ ὑπερτάτη ἀποκάλυψις;

Οι μυσταγωγηθέντες ἐμάνθων, ὅτι ἡ θεία Περσεφόνη, ἣν εἶχον ἰδεῖν ἐν μέσῳ τοῦ τρόμου καὶ τῶν βασάνων τοῦ Ἄδου, ἦτον ἡ εἰκὼν τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς, δεσμευμένης εἰς τὴν ὕλην ἐν τῇ ζωῇ ταύτῃ ἢ παραδεδομένης εἰς χιμαίρας καὶ βασάνους, ἐπὶ μᾶλλον τρομεράς, ἂν εἶχεσε δούλη τῶν παθῶν τῆς. Ἡ ἐπίγειος ζωὴ τυγχάνει ἐξίλασμός ἢ δοκιμασία τῶν προϋπάρξεων τῆς. Ἄλλ' ἡ ψυχὴ δύναται νὰ ἐξαγισθῇ διὰ τῆς διαπαιδαγωγήσεως· δύναται ν' ἀναμνησθῇ καὶ προαισθανθῇ διὰ τῆς συντόνου προσπαθείας, συνδυαζομένης διὰ τῆς μνήσεως, τοῦ διαλογισμοῦ, τῆς βουλήσεως καὶ νὰ συμμερισθῇ ἐκ προκαταβολῆς, τὰς εὐρείας ἀληθείας, ὧν θὰ λάβῃ πλήρη κατοχὴν ἐν τῷ ἀπειρῷ πέραν.

Κατὰ τοὺς ἀλεξανδρινούς σοφοὺς εἶχον οἱ ὑπέροχοι τῶν μυστῶν, ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τοῦ νοῦ, ὀπτασίαι χαρακτηριστικῆς ἐκστατικῆς καὶ θαυμασίου.

Ἴδου τί ἔγραψε καὶ ὁ Πρόκλος ἐν ταῖς σχολ. τῆς Δημοκρ. τοῦ Πλάτ.

«Κατὰ τὰς μνήσεις καὶ τὰ Μυστήρια, οἱ Θεοὶ (ἡ λέξις αὕτη σημαίνει ἐνταῦθα τὰς τάξεις τῶν πνευμάτων) ἐπιφάνονται ἐν διαφόροις μορφαῖς. Ἄλλοτε ἐν εἶδει φωτὸς ἄνευ σχήματος, ἄλλοτε τὸ φῶς τοῦτο μεταβάλλεται εἰς μορφήν ἀνθρωπίνην, ἄλλοτε εἰς ἄλλοιόν τι σχῆμα».

Ὁ δὲ Ἀπολυκτὸς ἔγραψεν: «Ἐπλησίασα πρὸς τὰ σύνορα τοῦ θανάτου· ἀφικόμενος εἰς τὸν οὐδὲν τῆς Περσεφόνης· ἐπανήλθον, ἀφοῦ διήλθον δι' ὄλων τῶν στοιχείων. Εἶδον ἐν τῷ βάθει τοῦ μεσονυκτίου τὸν Ἥλιον λάμποντα ἐν μεγάλῳ φωτί, συνήμα δὲ τοὺς τε ὑποχθόνιους καὶ τοὺς ὑπερτέρους θεοὺς· πλησίασα πρὸς αὐτούς, ἐπλήρωσα τὸν φῶρον εὐλαβοῦς λατρείας» κλπ.

Ὅσοι ἀρίστους κἄν θεωρήσῃ τις αὐτὰς τὰς μαρτυρίας, φαίνεται οὐχ ἦττον ὅτι διενεργούτο φαινόμενα ἀπόκρυφα. Κατὰ τὴν ἀπόκρυφον ἐπιστήμην, αἱ ἐκστατικαὶ ὀπτασίαι τοῦ νοῦ παρήγοντο διὰ τοῦ ἀγνωστῆρου τῶν στοιχείων, δηλ. τοῦ πνευματικῆς φωτὸς, εἰκονιζομένου διὰ τῆς οὐρανίας Ἰσίδος. Οἱ χρησμοὶ τοῦ Ζωροάστρου τὸ ἀποκλύουσι: Φύσιν λαλοῦσαν ἀφ' ἑαυτῆς, δηλ. στοιχεῖον, δι' οὗ ὁ Μάγος παράγει μίαν ἐκφρασίν ὀρατὴν καὶ στιγμιαίαν τῆς ιδέας, στοιχεῖον χρησιμεύον ὡς σῶμα καὶ ὡς ἐνδύμα τῶν ψυχῶν, αἵτινες πάλιν εἶνε ἰδέαι τοῦ Θεοῦ. Τοῦτου ἕνεκα ἂν ὁ Ἱεροφάντης ἐκείνητο τὴν δύναμιν τοῦ παράγειν αὐτὸ τὸ φαινόμενον, τοῦ θέτειν τοὺς θνητοὺς εἰς συγκοινωνίαν μετὰ τὰς ψυχὰς τῶν ἡρώων καὶ τῶν Θεῶν (ἀγγελῶν καὶ ἀρχαγγέλων) ἐξωμοιοῦτο, κατ' ἐκείνην τὴν περίστασιν, πρὸς τὸν Δημιουργόν.

Ὅπως καὶ ἂν θεωρηθῶσιν αἱ ὀπτασίαι αὐ-

ται, ἄπαντες οἱ ἀρχαῖοι ὁμοφώνως ἀναγνωρίζουσιν ὅτι αἱ τελευταῖαι ἀποκαλύψεις τῶν Ἐλευσινίων περὶ τὴν γαλήνην ἐνθουσιασμοῦν. Κατ' ἄρχην τότε πρὸς τὴν καρδίαν τοῦ μυσταγωγηθέντος ἀγνωστὸς μακαριότης καὶ ὑπεράνθρωπος γαλήνη. Ἡ ζωὴ ἐφαίνετο ἠττημένη, ἡ ψυχὴ λυτρωθεῖσα, ὁ τρομερὸς κύκλος τῶν ὑπάρξεων ἀπρητισμένος. Ἄπαντες ἐπανεύρισκον καθάραν ἀγαλλίαν, ἀνέκφραστον πεποιθήσιν εἰς τὸν καθάρῳν αἴθερα τῆς παγκοσμίου ψυχῆς.

Ἐνωεῖται, ὅτι ἕκαστος ἠνάει αὐτὰ τὰ πράγματα ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ τῆς καλλιέργειας του, τῆς διανοητικῆς του ἰκανότητος, καθότι, λέγει ὁ Πλάτων, —τοῦτο δ' εἶνε ἀληθὲς καθ' ὅλας τὰς ἐποχάς, — ἀπολλοὶ μὲν φέρουσι τὸν θύρσον καὶ τὴν βίβδον, ὀλίγοι δ' εἰσὶν οἱ ἐνθεοί, καὶ ὁ Ἡσκάκις: Ἄκοψ ἀκούσετε καὶ οὐ μὴ συνῆτε, καὶ βλέποντες βλέψετε, καὶ οὐ μὴ ἴδητε».

Μετὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου, τὰ Ἐλευσινία ἐπηρεάσθησαν, ἐν τινι μέτρῳ ὑπὸ τῆς ἑλληνικῆς καταπτώσεως· ἀλλὰ τὸ βάθος τῆς οὐσίας των διέμεινεν αὐτὸ δὲ τὰ διέσωσεν τῆς ἐκπτώσεως, εἰς ἣν οἱ ἄλλοι νοοὶ περιήλθον. Διὰ τοῦ βάθους τῆς ἱερᾶς των διδασκαλίας, διὰ τῆς πομπῆς τοῦ διαδραματισμοῦ των, τὰ Μυστήρια διετηρήθησαν ἐπὶ τρεῖς αἰῶνας πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ μεγεθυνομένου Χριστιανισμοῦ. Συγκατελέγοντο τότε μεταξὺ τῶν ὀπαδῶν αὐτῶν οἱ ἀριστοὶ, οἵτινες μὴ ἀνούμενοι τὴν θεῖαν ἐκδήλωσιν τοῦ Ἰ. Χριστοῦ, οὐχ' ἦττον συνεπειροῦντο περὶ αὐτὰ, μὴ ἐπιλανθάνομενοι, ὡς ἡ Ἐκκλησία τῆς ἐποχῆς, τῆς ἀρχαίας ἐπιστήμης καὶ τῆς ἱερᾶς αὐτῆς διδασκαλίας. Ἐδέησε νὰ ἐκδοθῇ διατάγμα τοῦ Κωνσταντίνου, διατάσσον τὴν καταδάρσιν τοῦ νοῦ τῆς Ἐλευσίνος, ἵνα αὐτῆς ἡ σεβαστὴ αὕτη λατρεία, ἐν ἣ ἡ μαγεία τῆς ἑλληνικῆς τέχνης ἐνετύπωσε τὰς ὑψηλὰς διδασκαλίας τοῦ Ὀρφείου, τοῦ Πυθαγόρου, τοῦ Πλάτωνος. Σήμερον τὸ ἄσυλον αὐτὸ τῆς ἀρχαίας Διμήτρος διατελεῖ νεκρόν. Μόνον ἡ χρυσάλλις πτερυγίζει περὶ αὐτὸ κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἀνοίξεως, ἐπενθυμίζουσα ὅτι ἐκεῖ, πάλαι ποτε, ἡ μεγάλη Ἐξοριστίας, ἡ ἀνθρωπίνη ψυχὴ ἐπεκαλέσθη τοὺς θεοὺς καὶ ἀναγνώρισε τὴν ζωὴν πατρίδα τῆς.

Τὴν ἀνωτέρω γινώμην ἐξέφερε πρὸ δεκαετιᾶ ἐτῶν ὁ Edouard Schuré, ἀγνωστὸν τὰ ἔργα τῆς ἀρχαιολογικῆς ἐταιρείας μας πρὸς ἀνασκαφὴν καὶ τακτοποίησιν ἀφ' ἐνός τῶν ἐρειπίων. Πρὸς γινώρισιν δ' ἀφ' ἑτέρου τῆς διδασκαλίας, ἣτις ποτὲ ἀντήχησεν ἐπὶ πλείστους αἰῶνας ἐν ἐκείνῳ τῷ περιβάλλῳ, καὶ τῆς ἠθικοπλαστικῆς ἀναμορφώσεως, ἣν αὕτη παρεῖχε τῷ τότε Ἐλληνισμῷ.

Οἱ σοφοὶ ἐκεῖνοι ἱεροφάνται ἐμυσταγωγῶν τὸ ἄνθος τῆς κοινωνίας· τοῦτο δὲ πάλιν, διὰ τῆς εὐσεβοῦς διαγωγῆς καὶ διδασκαλίας, διε-

τήρει, ἀνεζωπύρει τὸ θρησκευτικὸν αἶσθημα τοῦ πλήθους, τὴν εὐσέθειαν, τὸ ἰδεώδες καὶ πᾶν ἄλλο γενναῖον καὶ εὐγενὲς αἶσθημα, κατ' ἀντίθεσιν τῶν σήμερον γινομένων, κατ' ἀντίθεσιν τῶν νῦν καθηγητῶν, ἱερῶν, πολιτευτῶν, ὧν ἡ δηλητηριώδης ὕλοφροσύνη, ἡ ἀμάθεια, τὸ φθῶλον, κακότηδες καὶ ἀσεβὲς παράδειγμα προσωθοῦσι τὸ μιμητικὸν πλῆθος, τὴν κοινωνίαν πρὸς τὴν κατάπτωσιν.

Ὁ πάλαι θεουργὸς ἱερεὺς ὤφειλε νὰ διέλθῃ ἀπάσας τὰς χρησίμους βαθμίδας τῆς μαθήσεως, ὤφειλε νὰ ἦ ἀμειπτος τὰ ἦθη καὶ τὴν καταγωγὴν· πρὶν δ' ἢ λειτουργήσῃ ὤφειλε νὰ προπαρασκευασθῇ διὰ προσευχῶν, νηστειῶν, σκληρωγῶν, καὶ τότε μόνον τῷ ἐπετρέπετο ἢ εἰς τὸ ἄδυτον τοῦ Νοῦ εἰσοδος, ἔνθις τὸ πνεῦμά του, ἐκτός πάσης γήινου ιδέας διατελοῦν, διερωτιζέτο διὰ τῶν φῶτων τῆς θείας ἐπιστήμης.

Τὸ πλῆθος βλέπει καὶ ἀκολουθεῖ τὰ ἔργα τῶν διδασκάλων, τῶν ἱερῶν, τῶν ἀρχόντων. Ὁ δὲ ἀόρατος πάλιν κόσμος ἀποστρέφει τὰ ὄμματα ἀπὸ τὰς τῶν φαύλων δικαιοῖας.

Ἄλλ' ἐπὶ τὸ προκείμενον.

«Οἱ μῦσται, ἐξἠκολούθη λέγων ὁ Shuré, μὲν ὅλας τὰς πρὸς ἐξάπλωσιν τῆς διδασκαλίας τῶν ἀνά τὴν Ἀσίαν, τὴν Ἀφρικήν, τὴν Εὐρώπην, δὲν ἠδυνήθησαν ν' ἀρθῶσιν εἰς τὸ ὕψος τῆς κοσμογονίας τοῦ Ὀρφείου, τῆς τόσῳ μεγάλῳ προεπέως παρ' αὐτοῦ ἐξυμνηθείσης. Ἡ δυσκολία ἐγκρατεῖ ἐν τῷ ὅτι ἡ ἀνθρώπινος φύσις ἀδυνατεῖ νὰ συγκρατηθῇ εἰς τι διανοητικὸν ὕψος. Τὰ μεγάλα τῆς ἀρχαιότητος πνεύματα ἐθεώρουν τοὺς θεοὺς ὡς ἐκφρασίν μόνον ποιητικῆν τῶν ἱεραρχικῶν νόμων τῆς φύσεως, ὡς εἰκόνα λαλοῦσαν περὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ αὐτῆς διοργανισμοῦ, ὡς σύμβολα τῶν κοσμικῶν καὶ ψυχικῶν δυνάμεων. Ἐν τῇ ιδέᾳ τῶν μυστῶν αὕτη ἡ ποικιλία τῶν Θεῶν ἢ τῶν δυνάμεων ἐδεδροῦζοτο καὶ διεχωρεῖτο παρὰ τοῦ ὑπεράτου Θεοῦ ἢ τοῦ ἀγνοῦ Πνεύματος. Ὁ κύριος σκοπὸς τῶν αὐτῶν τῆς Μέμφιδος, τῶν Δελφῶν, τῆς Ἐλευσίνος ἦτο αὐτῆ αὕτη ἡ γινώρισις τῆς μονάδος τοῦ Θεοῦ μετὰ τῶν θεοσοφικῶν ιδεῶν καὶ τῆς πρὸς αὐτὰς συνδεμένης ἠθικῆς ἐκπαιδεύσεως. Ἄλλ' οἱ μαθηταὶ τοῦ Ὀρφείου, τοῦ Πυθαγόρου, τοῦ Πλάτωνος ἀπέτυχον συγκρουσθέντες πρὸς τὸν ἐγωισμὸν τῶν πολιτευομένων, τὴν φλυσιότητα τῶν σοφιστῶν, τὰ πάθη τοῦ πλῆθους. Ἡ κοινωνικὴ καὶ πολιτικὴ ἀποσύνησις τῆς Ἑλλάδος ἦτο συνέπεια τῆς θρησκευτικῆς καὶ διανοητικῆς ἀποσυνθέσεως. Σιγᾶ πλέον ὁ Ἀπόλλων, ὁ ἠλιακὸς λόγος, ἡ ἐκδήλωσις τοῦ ὑπεράτου ὄντος καὶ τοῦ ὑπεργήινου κόσμου διὰ τοῦ ὠραίου, τοῦ δικαίου, τῆς προμαντείας. Ἐξέλιπον πλέον οἱ χρησμοὶ, οἱ ἐνθεοὶ καὶ ἀληθεῖς ποιηταί. Ἡ Ἀθηναῖ- Σοφία, ἡ Πέρουσις κα-

λύπτεται τὸ πρόσωπον πρὸ τοῦ λαοῦ τῆς, μεταβληθέντος εἰς σκτύρος βεβηλοῦντας τὰ Μυστήρια, περιυβρίζοντες σοφοὺς τε καὶ Θεοὺς ἐν τῷ θεάτρῳ τοῦ Βάκχου, ἐν ἀριστοφανείαις διακωμωδήσει. Καὶ αὐτὰ τὰ Μυστήρια διαφθείρονται, παραδεχομένων εἰς τὰς ἐορτὰς τῆς Ἐλευσίνος τῶν συκοφαντῶν καὶ τῶν ἐταιρῶν ἰ.

Τῆς ψυχῆς σκληρονομένης ἢ θρησκεία ἀποβαίνει εἰδωλολάτριάς. Τῆς ιδέας ὑλοποιουμένης, ἡ φιλοσοφία ἐμπίπτει ἐν τῷ σκεπτικισμῷ, συνεπῶς ὁ Λουκιανὸς, μικρόβιον ἀναφυὲν ἐπὶ τοῦ πτώματος τῆς πολυθείας, ἐμπιζίζει τοὺς μύθους, ἀφοῦ πρότερον ὁ Κορνεάδης παρεγνώρισε τὴν ἐπιστημονικὴν ἀρχὴν των.

Δεισιδαιμόνων ἐν θρησκείᾳ ἀδαήμων ἐν φιλοσοφίᾳ, ἐγωιστικὴ, δικαιρετικὴ καὶ διαλυτικὴ ἐν πολιτικῇ, ἐμπλεως μὲν ἀναρχικῆς ὁρμῆς, μοιραίως δὲ παραδεδομένη εἰς τὴν τυραννίαν, ἰδοὺ τί ἀπέγεινεν ἡ θεία Ἑλλάς, ἡ μεταδοῦσα εἰς τὴν Ἑσπερίαν τὴν αἰγυπτιακὴν ἐπιστήμην καὶ τὰ μυστήρια τῆς Ἀσίας, ὑπὸ τὰς ἀθανάτους μορφὰς τοῦ ὠραίου.

«Ἄν τις κατενόησε τι τὸ ἐλλείπον εἰς τὸν ἀρχαῖον κόσμον, ἂν τις ἐπειράθη νὰ τὸν ἀναγείρῃ διὰ τινος κατορθώματος ἡρωϊκοῦ, μεγάλου σοφου, οὗτος ἦτο ὁ Μ. Ἀλεξάνδρος. Αὐτὸς ὁ ὑπερτατος κατακτητὴς, μνηστὴς, ὡς ὁ πατήρ του Φίλιππος, εἰς τὰ Μυστήρια τῆς Σαμοθράκης, τὰ Καβαίρια Μυστήρια, ἀνεδείχθη μᾶλλον διανοητικὸς υἱὸς τοῦ Ὀρφείου ἢ μαθητὴς τοῦ Ἀριστοτέλους. Βεβαίως ὁ Ἀχιλλεὺς Μακεδῶν, διελάσας τὴν Ἀσίαν μέχρι τῶν Ἰνδιῶν μετὰ μίαν δρακίς Ἑλλήνων, ὠνειρεύθη τὸ παγκόσμιον κράτος, ἀλλ' ὄχι κατὰ τὸν τρόπον τῶν Κρισάρων διὰ τῆς καταδυναστεύσεως τῶν λαῶν, τῆς θρησκείας, τῆς ἐλευθέρως ἐπιστήμης. Ἡ μεγάλη του ιδέα ἦτο ἡ συμφιλίωσις Ἀσίας καὶ Εὐρώπης διὰ τινος συνθέσεως τῶν θρησκείων, ἐπὶ ἐπιστημονικῆς αὐθεντίας βασιζομένης. Ὄριμος ἐν τῇ ιδέᾳ ταύτῃ, ἐτεβάσθη τὴν ἐπιστήμην τοῦ Ἀριστοτέλους ὡς καὶ τὴν Ἀθηναίων τῶν Ἀθηναίων τὸν Ἰεραδὴ τῆς Ἱερουσαλήμ ὡς καὶ τὸν Αἰγύπτιον Ὅσιριν καὶ τὸν Βράχμα τῶν Ἰνδιῶν, ἀναγνωρίζας ὡς ἀληθῆς μύστης, τὴν αὐτὴν θεότητα, τὴν αὐτὴν σοφίαν ὑπ' ὅλα ταῦτα τὰ σύμβολα. Εὐρὺ διορατικὸν, λαμπρὰ προμαντεῖα αὐτοῦ τοῦ νέου Διονύσου! Τὸ ἔργον τοῦ Ἀλεξάνδρου ἦτο ἡ τελευταῖα λαμπηδὴν τῆς τοῦ Ὀρφείου Ἑλλάδος, φωτίσασα Ἀνατολὴν καὶ Δύσιν. Ἀπέθανεν ὁ υἱὸς τοῦ Φιλίππου ἐν τῇ μέθῃ τῶν νικῶν καὶ τῶν ὀνείρων του, ἀλλ' ἡ ιδέα του δὲν συνκπέθανεν. Εἶχε θεμελιώσει τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ἐνθα ἡ ἀσιατικὴ φιλοσοφία, ὁ ἰουδαϊσμός καὶ ὁ ἑλληνισμὸς ὤφειλον νὰ συγχωνευθῶσιν εἰς τὸ χωνευτήριον τοῦ αἰγυπτιακοῦ ἐσωτερισμοῦ, μέχρι τῆς ἐξαναστάσεως τοῦ θείου λόγου τοῦ Ἰ. Χριστοῦ. Φ. Η.

Η ΚΑΤΑΚΤΗΣΙΣ ΤΟΥ ΜΕΞΙΚΟΥ

(Συνέχεια)

Ο Μέγας ναός του Μεξικού ηγείρετο εμπροσθεν και πλησίον του ανακτόρου του Αζαγιανάτλ, εις ύψος πλέον των εκατὸν πενήκοντα ποδῶν. Ἦτο οἰκοδόμημα πυραμοειδές, ἔγον πέντε ἀνδρᾶ, τὸ μὲν ὑπερκαίμενον τοῦ δέ, ἐπ' αὐτῶν δὲ ὑπῆρχον τὰ δώματα ἐνθα εὐρίσκοντο τὰ ἄδιτα καὶ οἱ βωμοὶ οἱ ἀφιερωμένοι εἰς τὰς θεότητας τῶν Ἀζτέκιων.

Ἐπὶ τῶν ἀνδρῶν ἦσαν τοποθετημένοι ἐξακόσιοι Μεξικανοὶ πολεμισταί. ρίπτοντες συνεχῶς βέλη καὶ λίθους ἐντὸς τοῦ στρατοπέδου τῶν Ἰσπανῶν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ θέσις αὐτῶν οὕτω καθίστατο ἀνυπόφορος, διετάχθη ὁ Δὸν Ἐσκόβαρ νὰ καταλάβῃ τὸν ναὸν Ἀποτυχόντος δὲ τούτου ἐπῆλθεν αὐτὸς ὁ Κορτέζ ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ἐκλεκτοτέρων Ἀπόθησε διαδοχικῶς τοὺς Μεξικανούς εἰς τοῦ δώματος, ἐκεῖ δὲ συνήρθη ἐναέριος οὕτως ἐπιτείν, μάχη ἐπὶ τριῶρον, ἀνευ εὐσπλαγχνίας καὶ χάριτος, μὴ οὐσης δυνατῆς τῆς φυγῆς. Ἠγωνίζοντο σῶμα πρὸς σῶμα, πολλὰκις δὲ δύο ἐναντίοι παρσύροντο εἰς πτώσιν θανάσιμον. Αὐτὸς οὗτος ὁ Κορτέζ ἐκινδύνευσε διὰ τοῦ αὐτοῦ τρόπου, σωθεὶς ἔνεκα τῆς ἐκτάκτου αὐτοῦ ρώμης. Οἱ Ἰσπανοὶ τέλος ἐθριαμβεύσαν, ἀπωλέσαντες τεσσαράκοντα πέντε ἀνδρας, ἀπάντων τῶν Μεξικανῶν στραγόντων. Εἶτα οἱ νικηταὶ εἰσῆλθον εἰς τὰ ἄδυτα ἱερά, ἀνέτρεψαν τὸ εἰδεχθὲς εἶδολον τοῦ Χουτζιλοπότγλι καὶ τὸ ἐρριψαν κάτω τῶν βαθμίδων τοῦ ναοῦ, ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμούς τῶν κατακλιθέντων ἰθαγενῶν. Κατόπι ἐθέσαν πῦρ ἐπὶ τῶν κατηραμένων ἱερῶν, μαρτύρων τόσων αἱματηρῶν βεδηλώσεων, ἡ δὲ πυρκαϊὰ ἐφώτισε διὰ τῶν φλογῶν τῆς τῆν πόλιν, τὴν πεδιάδα καὶ τὰ ὕδατα τῶν λιμνῶν, μέχρι τῶν πλέον μακρῶν ὁρέων.

Μετὰ τὴν ἄλωσιν τοῦ ναοῦ, ἠνοίχθησαν διαπραγματεύσεις τινές πρὸς συνομιλοῦνται εἰρήνης, αἵτινες ὅμως ἀπέτυγον. Τότε ὁ Κορτέζ ἐσκέφθη σοβαρῶς νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ Μεξικόν. Ἐξήτασεν ἵνα βεβαιωθῇ ἂν ἡ ὁδὸς διὰ τοῦ Τλακόπαν, ἦν ἐσκέπτετο ν' ἀκολουθήσῃ, ἦτο ἐλευθέρη, ἀλλ' ἔμαθεν ὅτι ἡ γέφυρα ἡ ἐνοῦσα τὴν πόλιν μετὰ τῆς ἀντίπεραν ὀνθῆς τῆς λίμνης, εἶχε καταστραφεῖ. Ἐχρειάσθη δύο ἡμέρας μάχων, ἵνα τὴν κτίσῃ ἐκ νέου. Ὅταν δὲ ἐπανῆλθε μετὰ τὰ δυσχερῆ καὶ καταπεποννημένα πλῆθη του, εἰς τὸ στρατόπεδόν του, ἔμαθε εἰδησιν θλιβεράν. Ὁ Μοντεζούμα ἀπέθνησκε διετελεῖ βυθισμένος ἐν τῇ θανασίμῳ ἀγωνίᾳ. Ἦδη μᾶλλον τὸ πνεῦμα του ἐξησθάνει ἢ τὸ σῶμα. Ἰππῶται δὲ τινες ἔχοντες ἐπὶ κεφαλῆς τὸν ἱερεῖ Ἀλμείδον, προσεπάθον νὰ τὸν φέρουν εἰς τοὺς κόλπους τοῦ χριστιανισμοῦ. Ἠρνήθη, καλίσας δὲ παρ' αὐτὸν τὸν Κορτέζ, τὸν παρεκάλει νὰ συστήσῃ τῷ βασιλεῖ τῆς Ἰσπανίας τὸς ὀφθαλμὸς θυγατέρας του. Ὁ κύριός σας, εἶπε, δὲν θὰ τοὺς ἀρῆσῃ ἐν ἐνδείᾳ, ἀναγνωρίζων τὰς ὑπηρεσίας, αἱ τῷ προσέφερα καὶ τὴν ριλιαν, ἡς δείγματα ἐλάδατε, καίτοι πάντα ταῦτα μετὰ κατήντησαν οὕτω. Καὶ ἐν τούτοις δὲν σὰς θέλω! Τοιοῦτοι ὑπῆρξαν οἱ τελευταῖοι του λόγοι. Ἐτελεύτησε τῇ 30 Ἰουνίου 1520.

Ὁ θάνατος οὗτος, ὅστις τοῦ λοιποῦ ἀρῆρει ἀπὸ τὰς γέφυρας τῶν Ἰσπανῶν πολυτίμιον ἐνέγειρον, καθίστα ὅλως ἀναπόφευκτον τὴν ἐξοδὸν αὐτῶν. Ἐγένετο λοιπὸν πολεμικὸν συμβούλιον, ἐνθα ἀπεφασίσθη νὰ ἐξέλθωσι διὰ τῆς ὁδοῦ τοῦ Τλακόπαν, διαρκούσης τῆς νυκτός· εἶτα ἐλάβον τὰ κατάλληλα μέτρα πρὸς μεταφορὰν τοῦ θησαυροῦ καὶ ἐκανόνισαν τὴν τάξιν τῆς πορείας. Ὁ Γουζαλέζ δὲ Σάνδοβαλ θὰ ὠδήγει τὴν ἐμπροσθοφυλακὴν. Ὁ Ἀλβαρέζ δὲ Λέων μετὰ τοῦ Ἀλβαρόδου τὴν ὀπισθοφυλακὴν, ὁ δὲ Κορτέζ τὸ κέντρον. Οἱ σύμμαχοι Τλασκαλινοὶ διαμοιρά-

σθησαν εἰς ἴσου καὶ εἰς τὰ τρία τμήματα. Ἡ ὁδὸς ἦν ἐμείλλον νὰ διατρέξωσι, εἶχε μήκος δύο μιλίων, διεκόπητο δὲ ὑπὸ τριῶν διωρῶν, διὰ τὰς ὁποίας κατασκευάσαν γέφυραν κινητήν, ἦν διαδοχικῶς θὰ ἔθετον ἐπὶ μίαν ἐκάστην. Τὴν φύλαξιν τῆς γέφυρας ἐνεπίστεύθησαν εἰς τὸν Μαχαρτίνον, γενναῖον ἀξιωματικόν, ἔχοντα ὑπὸ τὰς διαταγὰς του τεσσαράκοντα ἀνδρας.

Τῶν προφυλάξεων τούτων ληρθεῖσῶν, ἡ στρατιὰ ἤρξατο προχωροῦσα σιωπηλῶς ἐν νυκτὶ βροχερᾷ καὶ σκοτεινῇ. Αἱ ὁδοὶ ἦσαν ἔρημοι. Φθάσαντες εἰς τὴν πρώτην διώρυγα ἠτοιμάζοντο νὰ θέσωσι τὴν γέφυραν, ὅτε οἱ τεταγμένοι ἐκεῖ φύλακες Μεξικανοὶ ἐφυγον, καλοῦντες τοὺς συντρόφους των. Ἀμέσως δὲ καὶ οἱ ἄγρυπνοὺντες ἐπὶ τῶν ναῶν ἱερεῖς ἐξάγουν διὰ τῶν σκαλιῶν ἠχώδεις σαλπισμούς. Τὸ πελώριον τύμπανον, κρεμάμενον ἐπὶ τοῦ ναοῦ τοῦ Θεοῦ τοῦ πολέμου κρούεται καὶ διαχέει ἤχους παραδόξους καὶ πανθίμους, οὗς τὸ Μεξικόν δὲν ἤκουε παρὰ μόνον ἐν ἡμέραις δημοσίας τινὰς συμφορᾶς.

Οἱ Ἰσπανοὶ ἐνόησαν, ὅτι δὲν εἶχον καιρὸν νὰ γάσωσιν ἢ κινήτῃ γέφυρα προσηρμώσθη καὶ ὁ Σάνδοβαλ προχωρεῖ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς μοίρας του. Ὁ Κορτέζ τὸν ἀκολουθεῖ ὅτε αἰρῆς ὑπόκωφος κρότος ἐγείρεται ἐκ τῆς λίμνης· ἀπειροὶ πτόγαι πλησιάζουσι, φερόμεναι ὑπὸ Μεξικανῶν ἐνδεδυμένων λευκά, ὁμοίων πρὸς νυκτερινὰ φαντάσματα. Τὰ τόξα των ὡς βροχὴ πίπτουσιν ἐπὶ τῶν Ἰσπανῶν, οἵτινες ἐν τούτοις, μέχρι τοῦ τελευταίου, διῆλθον τὴν διώρυγα. Ὁ Μαχαρτίνος ἤδη προσπαθεῖ νὰ ἀσπασῇ τὴν γέφυραν καὶ τὴν μεταφέρει εἰς τὴν ἀντίπεραν, ἀλλὰ ὡς ἐκ τοῦ βάρους τῶν διελθόντων ἀνθρώπων, ἱππων καὶ τηλεθῶλων, ἐνεπήγθησαν ἐπὶ τοῦ λασπώδους ἐδάφους οἱ διπλακεὲς ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε καθίστατο ἀδύνατος ἡ ἀφαίρεσις αὐτῶν.

Ἡ ἀπαίσις αὕτη εἰδησίᾳ διατρέχει τὴν στρατιάν ἀπὸ στόματος εἰς στόμα καὶ διασπείρει τὴν ἀπόγνωσιν. Ἡ θέσις των εἶνε κρίσιμος. Πρέπει ἢ νὰ προχωρήσωσιν ἢ νὰ ἀπωλεσθῶσι. Βιάζονται ἄλλοι διέρχονται ἐπὶ τῶν πτωμάτων τῶν ἀσθενῶν καὶ πληγωμένων. Ὁ Σάνδοβαλ μετὰ τῶν ἱππέων ρίπτονται ἐντὸς τῶν ὑδάτων, ἵνα κολυμβῶντες προχωρήσωσι μέχρι τοῦ ἄλλου γείπου. Δὲν εἶνε ὅμως εὐκόλον δι' ὅλους. Τὸ περικινῶν ἀκολουθεῖ ἐν τῇ τρομερωτέρῃ συγκύσει, πολλοὶ δὲ τῶν στρατιωτῶν, πεσόντες ἐν τῇ λίμνῃ πνίγονται, ἢ συλλαμβάνονται ὑπὸ τοῦ Μεξικανῶν, ἵνα χρησιμεύωσι διὰ τὴν θυσίαν. Ἐκ τῆς ἀγρίας ταύτης συμπλοκῆς ὑψοῦται ἀπειρος βοή, ἀραὶ ὀργῆς καὶ μίσους ἢ παρακλήσεις πρὸς τὴν παρθένον καὶ τοὺς ἁγίους.

Οἱ ἐπιζῶντες καταρθίνουσι τὴν τελευταίαν διώρυγα, ὅπου ἴστανται μὴ ἔχοντες θάρρος ἵνα καὶ ταύτην διαθῶσι. Οἱ ἀρχηγοὶ καὶ πάλιν διδουσι τὸ παράδειγμα, καὶ οἱ στρατιῶται τοὺς ἀκολουθοῦσι. Οἱ μὲν κολυμβῶσι, οἱ δὲ σύρονται κρατούμενοι ἀπὸ τῆς γαίτης τῶν ἱππων. Τέλος εὐρίσκονται ἐν ἀσφαλείᾳ, ὅποτε φωναὶ ἀγωνιώδεις προσβάλλουσι τὰ ὦτα των. Ἡ ὀπισθοφυλακὴ συνετρίβητο. Οἱ Μεξικανοὶ ὄθοῦσι τὰς πηρώνας των ἐπὶ τοῦ προνοῦς τῆς ὄχθης, ἀνέρχονται εἰς ὅλων τῶν μερῶν καὶ συμπλέκονται μετὰ μανίας. Οἱ Ἰσπανοὶ δὲν διατάζουν, διέρχονται τὴν διώρυγα καὶ βοηθοῦσι τοὺς συντρόφους των, ἀρῆσαντες νέα θύματα ἐπὶ τῆς ὄχθης καὶ τῆς διώρυγας.

Τοιαύτη ὑπῆρξεν ἡ φοβερά αὕτη νύξ, ἦν οἱ χρονοκογράφοι τῆς κατακτήσεως ἐκάλεσαν ἀπαισίαν νύκτα. Αἱ ἀπώλειαι τῶν Ἰσπανῶν φέρονται εἰς ἐκατὸν πενήκοντα ἀνδρας ὑπὸ τοῦ Κορτέζ, ἀλλ' ἀναμεριβόλλως ἡ ἀλήθεια ἐκράθη. Δυστυχῶς τότε ἐφρονεῖτο ὁ Ἀλβαράδος δὲ Λέων, σκληρὰ ἀπώλειαι διὰ τὸν Κορτέζ. Τούτῳ μάλιστα εὐρε τὴν Μαρίναν σῶαν καὶ ὑγιᾶ. Πάντες δὲ οἱ Μεξικανοὶ ἀιχμάλωτοι, ἐν οἷς ὁ πρίγκηψ

τοῦ Τεζκούκο καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Μοντεζούμα ἀπωλέσθησαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΧ

Μάχη καθ' ὁδόν. — Ἡ πίστις τῶν Τλασκαλιῶν — Τὸ σχέδιον τοῦ Κορτέζ. Ἐποικιστῶν τῶν ἐν τῇ κοιλάδι πόλεων. — Ἡ πολιορκία τοῦ Μεξικοῦ. — Ἰσπανικοὶ δρόμωνες ἐν τῇ λίμνῃ. — Ἀπόδρασις, σὺλλήψις καὶ θάνατος τοῦ Σικουίνκατλ. — Μία ναυμαχία Μάχαι Ἰνσοῦδεις. — Σχέδιον ὀλιθριν.

Μετὰ τὰ φοβερά ταῦτα γεγονότα διηυθύνθησαν ἐποικισμένως εἰς Τλασκαλιαν, ὑπερέροντες τὰς σκαλι-

θελων μάλιστα ν' ἀναμείνῃ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν δρομιῶνων, τῶν κατασκευαζομένων ὑπὸ τοῦ μηχανικοῦ Μαρίνου Λοπέζ, διὰ τὴν ἀπὸ τῆς θαλάσσης προσβολὴν τῆς πρωτεύουσας. Ἄλλως τε σπουδαῖα μεταβολαὶ ἐπέβησαν ἐν Μεξικῷ. Ὁ Κουτλαγούα ἀπέθανε καὶ ἀντεκατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἀνεψιοῦ του Γκωχτεμότζιν. Ὁ νέος δὲ μονάρχης, παρὰ τὴν ἡλικίαν του εἶχε πείραν τῶν πολεμικῶν πραγμάτων, ὡμωσε δὲ μίσος ἀποδοῦν κατὰ τῶν κατακτητῶν.

Μόλις λοιπὸν ἔμαθε διὰ τῶν κατακτόπων του τὰ σχέδια τοῦ Κορτέζ ἠτοιμάσθη νὰ τὸν ἀποκρούσῃ σθεναρῶς.

Ὁ Μεξικανὸς ἱερεὺς ἐφάνη κρατῶν τὴν αἰμοδαγῆ μάχισσαν.

ροτέρας στερήσει. Ἐν τῇ κοιλάδι Ὁτούμα ἐνοίξαν μίχην πρὸς τοὺς ἰθαγενεῖς, οἵτινες ἠμποδίζον αὐτοὺς τὴν διόδον γαίης ὅμως εἰς τὴν ἀροσίαν τοῦ Κορτέζ, ὅστις ἰδιοχείρως ἐπλήρωσεν εἰς τὴν χεῖρα τὸν ἀρχηγὸν τοῦ ἐχθροῦ, διέσπασαν τοὺς πολιορκητὰς καὶ ἐξηκολούθησαν τὴν πορείαν των.

Ἡ ὑπόδογῃ τῶν Τλασκαλιῶν ὑπῆρξεν ἐγκαρδιωτάτη. Ἐδῆλωσαν δὲ, ὅτι θὰ διέμενον πάντοτε πιστοὶ πρὸς τοὺς Ἰσπανοὺς κατὰ τοῦ δουλοῦ καὶ μισαρῶ ἔθνους τῶν Ἀζτέκιων. Μόνος ὁ νεαρὸς Σικουίνκατλ διετήρει τὴν δυσπιστίαν του καὶ τὸ μίσος.

Ὁ Κορτέζ ἐδιόχετο νὰ κατακτήσῃ τὸ Μεξικόν, μὴ

Τὸ σχέδιον τοῦ στρατηγοῦ ἦτο νὰ κυριεύσῃ πρῶτον ἀπάσαι τὰς ἐν τῇ κοιλάδι πόλεις, πρὶν ἐπιχειρήσῃ τὴν κατὰ τῆς πρωτεύουσας προσβολήν. Ἦρξατο λοιπὸν ἀπὸ τῆς Τεζκούκο, τῆς σπουδαιότερας ὄλων, ἡς ἡ ὑποταγὴ κατωρθώθη ἔνευ μεγάλων δυσκολιῶν. Τοῦ δὲ βασιλεύοντος πρίγκηπος εὐχόντος, ὁ Κορτέζ ἀνεβίβασεν ἐπὶ τοῦ θρόνου ἕνα ἀδελφὸν τοῦ τελευταίου μονάρχου Ἰετιλόγλ, ὅστις καὶ συνήνεσε νὰ βαπτισθῇ. Ὁ βασιλεὺς οὗτος διέμενε πάντοτε πιστὸς εἰς τοὺς νέους ὁμοεθνήσκους αὐτοῦ καὶ συνείργησεν, ὅσον οὐδεὶς ἄλλος, εἰς τὴν ὑποταγὴν τῆς χώρας του. Ὅταν τέλος ἀπασαὶ αἱ πόλεις τῆς Μεξικα-

νικήσιν κοιλάδος υπετάγησαν, ἐπλησίαζε τὸ τέλος τοῦ Αὐγούστου 1521.

Ἡδὴ τὰ πάντα ἦσαν ἑτοιμα διὰ τὴν πολιορκίαν, ὅτε ἀνεκαλύφθη συνωμοσία ἐν τῷ στρατῷ κατὰ τοῦ Κορτέζ. Ἀρχηγὸς ταύτης ἦτο ἀσημῶς τις στρατιώτης, ὁ Ἀντώνιος Βιλαφάνας ἐκ τῶν ἐλθόντων μετὰ τοῦ Ναρθάξ. Ἡ συνωμοσία ἀνεκαλύφθη τὴν παραμονὴν τῆς διὰ τὴν προσβολὴν ὠρισθείσης ἡμέρας, ὁ δὲ ἀρχηγὸς ταύτης πάραυτα ἐκρεμάσθη. Καίτοι δὲ ὁ Κορτέζ κατεῖχε τὸν κατάλογον τῶν ὀνομάτων τῶν συνωμοστῶν καὶ ἐρρίψεν ἐπ' αὐτῆς τυχρὸν τὸ βλέμμα, ἰσχυρίσθη, ὅτι ὁ ἀπαγγελομένης οὐδὲν τῶν συνεργῶν του ὠνόμασε. Τοῦτο δὲ βεβηλῶς ἐπραξε, καθόσον ὁ ἀριθμὸς τῶν Ἰσπανῶν στρατηγῶν ἦτο τὸσον μικρὸς, ὥστε δὲν ἦτο φρόνιμον νὰ θυσιασθῶσι πολλοὶ ἕστω καὶ διὰ νόμιμον ἐκδίκησιν.

Ἡμέρας τινὰς κατόπι, οἱ ὀρθόμενοι ἐρρίφθησαν ἐν τῆς λίμνης, παρουσίᾳ τοῦ στρατοῦ. Οἱ Ἰσπανοὶ ἐνθουσιώδεις ἐκ χαρᾶς ἐψάλλον τὸ «Te Deum» ἐνῶ τὰ ἐλαφρὰ πλοῖα ἀναπτύξαντα τὰ λευκὰ των ἱστία, καὶ ὑψώσαντα τὰ βασιλικά σήματα τῆς Καστίλλης, ὠλισθήσαν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν ὕδατων.

Οὕτω ὅλως ἐξείργησεν ὁ νεκρὸς Σικωτενκάτλ, ὅστις ὠδήγησε τοὺς συμμάχους Τλασκαλάνους, ἐγκατέλειψε τὸ στρατόπεδον, μὴ ὑποπέσειν νὰ ὑπηρετήῃ ἐπὶ πλέον τοὺς ξένους, οὗς ἀπεστρέφετο. Τὸ τοιοῦτο ἦτο ἐπικίνδυνον παράδειγμα. Πάραυτα λοιπὸν ὁ Κορτέζ ἐστειλε κατασκόπους οἵτινες καταδιώξαντες καὶ συλλαβόντες τὸν φυγάδα, ἐπανάφερον αὐτὸν εἰς τὸ στρατόπεδον, ὅπου ἦτο ἤδη ἐστημένῃ ἀγγύῃ. Ὁ Σικωτενκάτλ ὑπέστη τότε τὴν ποινήν του ἐν μέσῳ τῶν συμπατριωτῶν καὶ στρατιωτῶν του, οἵτινες δὲν ἐταχύνθησαν ποσῶς καίτοι ὁ Τλασκαλάνος ἦρως τοῖς ἦτο προσφιλές, καὶ τοῦτο διότι ὁ Κορτέζ ἤσκει ἐπ' αὐτῶν ἰσχυρὰν γοητείαν.

Ὁ στρατηγὸς ἀπεφάσισε νὰ ἐπιχειρήσῃ τὴν πολιορκίαν διαιρῶν τὸν στρατὸν του εἰς τρία σώματα ἅτινα ἤθελε τοποθετήσῃ εἰς τὰς εἰσόδους τῶν κυριωτέρων ὁδῶν. Διὰ τῆς διατάξεως ταύτης ὁ στρατὸς του ἠδύνατο νὰ δεῖ καὶ συγγρόνως νὰ ἐμποδίζῃ τὰς ἐκ των γειτονικῶν ἐπαρχιῶν ἐπικουρίας πρὸς τοὺς Μεξικανούς. Ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης, ὡς ἐκ τῶν πολλῶν ἐμποδίων, ἀπῆλθε πολλὰς ἡμέρας, ὡς καὶ ναυμαχίαν. Αἱ ἰνδικαὶ πλοῖα ἐγκαταλείψασαι τὸν λιμένα τῆς πόλεως, ἐπὶ τῇ θέρᾳ των ἐρχομένων δρομῶνων, διεγυθύνθησαν κατ' αὐτῶν ἦσαν πλείονες των ἑκατόν· ὁ δὲ ἄγων διήρκεσεν ἐλάχιστον ὡς ἐκ τῆς δυσαναλογίας των μαχομένων δυνάμεων. Αἱ πλοῖα μάλιστα πληρυσσασαί πρὸ τοῦ φοβεροῦ ἀντιπάλου, προσεβλήθησαν ὑπὸ ἀδικήτου πυρός, ἀπασαὶ κατεποντισθῆσαν καὶ ἡ λίμνη ἐκαλύφθη ὑπὸ τῶν ἐπιπλεόντων λειψάνων, τῶν νεκρῶν πτωμάτων καὶ τῶν κολυμβόντων ἰθαγενῶν.

Ἀπαξ καταληφθεῖσης τῆς κυριωτέρας τῶν τριῶν πρὸς τὸ Μεξικὸν ὁδῶν, ὑπὸ των Ἰσπανῶν, ἡ πολιορκία ὑπῆρξε πλήρης, ἡ δὲ πύξια θὰ ἐθέρριζε τοὺς Ἀζτέκους. Ἐν τούτοις ὁ Κορτέζ δὲν ἤθελε νὰ περιμένῃ τὰ βραδὴ ἀποτελέσματα τοῦ αποκλεισμοῦ, προτιμῶν νὰ ἐξασθενήσῃ τοὺς Ἀζτέκους δι' ἐπανειλημμένων ἐφόδων καὶ ἐπιτύχῃ οὕτω τὴν παράδοσιν τοῦ φρουρίου.

Προυάρησε λοιπὸν ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ πρωτίστου μέρους τοῦ στρατοῦ, διὰ τῆς ὁδοῦ Οὐκαταπάλαν ὑποστηριζόμενος ὑπὸ τῶν δεομένων. Οὗτοι ἀκολουθοῦντες τὰς δύο ὁδοὺς τῆς ὁδοῦ, ἐδεκάτηρον διὰ συνεχῶν κανονιστολισμῶν τοὺς Μεξικανούς, οὗς ἠνάγκαζον νὰ ὀπισθοχωρῶσι. Ἀλλ' ἡ ὁδὸς διεκόπητο ὑπὸ πλείστων τάρρων, ἃς εἶδε νὰ πληρῶσι διὰ γῶματός διὰ τὸ ἔργον δὲ τοῦτο οἱ σύμμαχοι ὑπῆρξαν ὠρμημώτατοι. Ἐρθασαν οὕτω, παρὰ τὴν ἀπεγνωσμένην ἀμυναν τῶν πολιορκουμένων, μέχρι τῆς μεγάλης λεω-

φόρου, εἰς τὴν εἰσόδον τῶν προαστείων καὶ ἐρρίφθησαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, ἥτις χωρίζει εἰς δύο τὸ Μεξικόν, εἰς Βόρειον καὶ Νότιον. Ἡ ὁδὸς αὕτη ἦτο πλήρης οἰκιῶν, ὧν αἱ στέγαι καὶ τὰ δώματα ἐθρίον μαχητῶν ριπτόντων ἐπὶ τῶν ἐχθρῶν βροχῶν λίθων, βελῶν καὶ ἀκοντίων. Ἐκ τούτου ὁ στρατηγὸς ἠναγκάσθη νὰ κατεδαφίσῃ καὶ καταστρέψῃ ταῦτα διὰ τῶν συμμάχων.

Οὕτω οἱ Ἰσπανοὶ ἔφθασαν εἰς τὴν κεντρικὴν πλατεῖαν, λίαν γνωστὴν καὶ ἐνθυμιζούσαν ἄλλας τὰς δυστοχίας τῆς πρώτης κατοχῆς. Ἐκεῖ ὑψοῦτο ὁ μέγας ναὸς καὶ πλησίον ἀλλήλων τὸ ἀνάκτορον Ἀζαγινακάτλ, τὸ ὅσον τοῖς ἐγχρῆσιμευσι ὡς στρατιῶν, καὶ τὸ τοῦ Μοντεζούμα. Ἐνταῦθα Ἰστανται. Οἱ δὲ Ἀζτέκαι ἰδόντες αὐτοὺς εἰς τὸ κέντρον τῆς πρωτεύουσας, παρὰ τὰ τόσα ληφθέντα ἀμυντικὰ μέτρα ἀπληρίστησαν καὶ ἔπαυαν ἀγωνιζόμενοι. Στρατιώται τινες διεκρίναν ἐπὶ τοῦ ναοῦ τοὺς ἱερεῖς ἐνδεδυμένους τὰ εἰδεχθῆ αἱματόστικτα αὐτῶν ἄμφια, ἐπικαλουμένους τοὺς θεοὺς των καὶ δι' ἀσπόνδων ἄρων ἐισορίζοντας τοὺς Μεξικανούς νὰ ἐπαναρχίσωσι τὸν ἄγων. Ὁργίζονται λοιπὸν οἱ Ἰσπανοὶ ὁρμησὶ καὶ ἀνακρίβητες ἐπὶ τοῦ ναοῦ ἀρπάζουσι τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς ρίπτουσι κάτω. Ἐπειτα εἰσέρχονται εἰς τὸ ἱερόν τὸ ἀριερωμένον τῷ Θεῷ τοῦ πολέμου. Ἐκεῖ εὗρον ἕτερον εἰδῶλον εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ὑπ' αὐτῶν πρότερον καταστραφέντος, πρὸ αὐτοῦ δὲ ἐκάμπηζον ἀκόμη ἐν τῆς τῶν γυρῶν λεκανῶν αἱ αἱμοστῶζουσαι καρδίαι ἀνακριβῶς Ἰσπανῶν ἀγματοισθέντων. Τότε ἀνακρίπτουσι τὸ νέον εἰδῶλον καὶ τὸ ρίπτουσι κάτω καθὼς τὸ πρῶτον.

Πρὸ τῆς νέας ταύτης βεβηλώσεως ἡ λύσσα τῶν Ἀζτέκων ἐπικρατεῖ καὶ φθάνει μέχρι μανίας. Ρίπτονται κατὰ τῶν Ἰσπανῶν καὶ τοὺς διασπῶσιν εἰς τὴν θορυβώδη ταύτην σύγγυσιν, Ἀζτέκαι, Ἰσπανοὶ καὶ σύμμαχοι μάχονται ἀπερισκέπτως. Ἡ φωνὴ τοῦ Κορτέζ εἰς ἀνίσχυρος, ἵνα ἀνασπίσῃ τοὺς ἰδικούς του ὅτε αἶφνης ἀκούεται τὸ βαρὺ βῆμα τῶν Ἰσπανῶν. Οἱ ἐχθροὶ τότε ὑποχωροῦσι, ἀκάθεκτος προσβολῇ τοῦ διασκορπίζου καὶ οἱ Ἰσπανοὶ ἐν τάξει ἐπανάρχονται. Παρομοίᾳ σκηνῇ ἐπανεληφθῆ τὴν ὑστεραίαν με ὀλιγώτερα ὅμως ἐμπόδια καὶ θύματα. Ἐπειτα ἐκκυσαν τὸ ἀνάκτορον Ἀζαγινακάτλ καὶ τὸ τοῦ Μοντεζούμα, οἱ δὲ Μεξικανοὶ ἐρρίψαν οὐρασιαμούς ἀπογνώσεως καὶ ἀπελπισίας. Ἰδόντες παραδεδομένην εἰς τὰς φλόγας τὴν ἱερὰν κατοικίαν τῶν αυτοκρατόρων, αἱ προσβολαὶ ἐπανεληφθῆσαν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας, καίτοι δὲ οἱ πολιορκουμένοι ὑπέφερον, οὐδὲν ἀπώλεσαν ἐκ τῆς ἀδασίστου ἐπιμονῆς των. Ὁ Γκαωτεμάτζιν διεγύθηνε τὴν ὑπεράσπισιν μετὰ πολλῆς δραστηριότητος ψυχραιμίας καὶ γενναιότητος, οἱ δὲ Ἰσπανοὶ ὤρμηλον πολλὰ ἀκόμη δεῖνὰ νὰ ὑποστώσιν. Οἱ στρατιῶται τοῦ Κορτέζ ἐζήτουν γενικὴν ἔξοδον ἀλλ' ὁ στρατηγὸς ἐνόμιζεν ὅτι ὤφειλε νὰ γίνῃ πολεμικὸν συμβούλιον. Ἐν αὐτῷ ἐπρότειναν τινὲς νὰ γίνωσι κύριοι τῆς πόλεως διὰ τοιμηρᾶς προσβολῆς

(Ἐπειτα τὸ τέλος.)

AN—HPIN.

ΑΠΟ ΤΑ ΤΑΞΕΙΔΙΑ ΜΟΥ

Η ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ ΚΑΙ Η ΦΥΛΑΚΙΣΙΣ ΜΟΥ

Ὅποτάν τις ταξιδεύῃ καὶ ἰδίᾳ ἐν πάτρῃ ἐποχῇ καὶ ὦρα καὶ εἰς μέρη δύσκολα καὶ ἀμφιβόλου τάξεως καὶ ἡσυχίας, πρέπει ὅλα νὰ τὰ περιμένῃ, ἔχων ὑπ' ὄψει, ὅτι τὰ πάντα δύναται νὰ ὑποστῇ, ἀπὸ τῆς μεγαλειότητος εὐτυχίας, μέχρι τῆς δεινοτέρας δυστυχίας, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὸν θάνατον αὐτὸν μετὰ ἡάρρους καὶ ψυχραιμίας νὰ ὑποστῇ. Ἐπειδὴ δὲ πολλὰς δὲ δύσκολαι περιστάσεις με κατέλαβον, ναυάγιον ὑπέστην, φοβερὰς τρικυμίας διήλθην, κίνδυνον θανάτου ἀντιμετώπισα, ἐσυνείθηκα ἀκουσίως μου τὸν θάνατον μετὰ σθένους καὶ ἀπαθείας νὰ ὑποδέλωμαι, χωρὶς τὸ παρὰ πᾶν νὰ με πτοῦ. Ἐπειτα ὡς πνευματικιστὴς, ἀκράδαντον πεποίθησιν ἔχων, ὅτι τὸ ἔνδυμα τοῦ σώματός μου θ' ἀλλάξω μόνον καὶ τόπον διαμονῆς θὰ μεταβάλλω, ὅπου θ' ἀναμείνω καὶ ὅλους, ἔσοι ἤδη με ἀνγκινώσκατε, τότε μάλλον εὐχαρίστησιν πρέπει νὰ κισθάνωμαι ἢ λύπην καὶ πόνον διὰ τὴν καλλιτέραν αὐτὴν μεταβολὴν μου.

Λοιπὸν ἐπὶ τοῦ προκειμένου. Μετὰ τὸσον περιποίησιν, εὐχαρίστησιν καὶ δικακῆδασιν ἐν Μιτυλήνῃ καὶ Αἰθαλίᾳ καὶ κατόπιν ὠραιοτάτου καὶ ἀπολαυστικωτάτου ταξιδίου μέχρι Κωνσταντινουπόλεως, ἐπέπρωτό μοι ἐνταῦθα νὰ φυλακισθῶ καὶ ἄκων τὰς φοβερὰς τῆς Κωνσταντινουπόλεως φυλακῆς ὡς κατὰ δικὸν νὰ ἐπισκερθῶ. Ἐἶχον ῥθᾶσαι εἰς Κωνσταντινούπολιν δέκα ἡμέρας μετὰ τὴν ἀπόπειραν κατὰ τοῦ Σουλτάνου, ὅτε ὅλως ἐκτρεχῆ καὶ δραστήρια μέτρα ἐλαμβάνοντο κατὰ παντός ὑπόπτου ξένου καὶ μὴ πρὸς ἀνεκάλυψιν τῶν δραστῶν τῆς ἀποπειρᾶς ταύτης.

Ἐἶχον ἐξέλθει καὶ ἐπιθεωρήσει τὸ δικαστήριόν μου κατὰ τὸ σύνθημα, ὅτι οἱ ἐλεγκταὶ ἤρχισαν νὰ ἐπιθεωρῶσι τὰς ἀποσκευὰς μου. Ἐν τῇ βαλίξῃ μου, φυσιῶς, ὡς πάντοτε, εὗρον βιβλιαρίᾳ τινὰ ἐπιστημονικὰ, ἐν ἡμερολόγιον καὶ χειρογράφους σημειώσεις διὰ τὴν «Φύσιν». Τοῦτο ἤρκεσεν νὰ θεωρηθῶ ὡς ὑποπτος καὶ πρὸς τὰς δικαστικὰς μου, ὅτι οὐδὲν τὸ ἐνοχοποιητικὸν ταῦτα ἔχουν καὶ ὅτι ἐπὶ τέλους δύναται νὰ τὰ κρατήσων ἢ σχίσουν, με ἐκράτησαν εἰς ἰδικιότερον ὄπισθεν τοῦ τελωνείου δωμάτιον, ὅπερ χρησιμεύει ὡς κρατητήριον διὰ τοὺς ξένους καὶ μετὰ δέωρον ἐκεῖσε διαμονὴν μου, καθ' ἣν ἠτοίμασαν τὰ σχετικὰ ἐγγράφα με πρὸς περιεμψάν μετ' ἄλλων εἰς τὴν ἀνκρισιν, τούτέστιν ἐναντὶ ἐν Σταμπούλ, μεγάλας φυλακῆς τοῦ Ζακπιέ.

Ταύτας οὐκ ἐγνώριζον, οὔτε τὰς δικτυώσεις, αἵτινες προηγούνταν καὶ ἔπονταν καὶ θὰ τὰς διηγῆθῶ, διότι εἶναι ἀξιαὶ ἀναγραφῆς.

Μόλις ἐξήλθομεν τοῦ κρατητηρίου τοῦ τελωνείου, ὁ συνοδός μου φύλαξ μ' ἠρώτησεν ἂν θέλω νὰ μεταβῶμεν διὰ θαλάσσης ἢ δι' ἀμάξης καὶ ἐπὶ τῇ ἀπαντήσῃ μου «διὰ θαλάσσης» διήλθομεν τὸν Κεράττειον κόλπον διὰ λέμβου καὶ εἶτα ἐπροχωρήσαμεν πεζῇ, ἀνελθόντες πρὸς τὴν Ἀγίαν Σοφίαν καὶ εἶτα κάμφαντες δεξιᾶ. Μετὰ μιᾶς ὥρας καὶ πλέον κοπιώδῃ καὶ ἀγωνιώδῃ πορείᾳ ἀφικόμεθα πρὸ μεγάλης ἀνοικτῆς τετραγώνου πύλης, ἐνδοθὶ τῆς ὁποίας ὑπῆρχεν εὐρυτάτη αὐλὴ καὶ εἰς τὴν βᾶθος μέγα τριώροφον παλαιὸν κτίριον. Ἀριστερῶθεν δὲ ἦσαν αἱ φυλακαὶ καὶ δεξιῶθεν ἕτερον μέγα οἰκοδόμημα ὅπου εἰσὶ τὰ γραφεῖα.

Ἐξῶθεν καὶ ἐναντὶ τῆς μεγάλης πύλης εὐρηνηται καφενεῖα, παρ' οἷς πολὺς κόσμος πάντοτε παρακκάθεται, εἴτε ἐκ περιεργίας, εἴτε ἐνδικερόμενος διὰ τοὺς κρατουμένους.

Κίνησις δὲ μεγάλη παρατηρεῖται, καθόσον ἐνταῦθα μεταφέρονται καὶ ἀνακρίνονται καθ' ἐκάστην πάντες οἱ ὑποπτοι καὶ ἐγκληματοῦντες.

Εἰσήλθομεν ἐντὸς τῆς αὐλῆς καὶ προχωρήσαντες πρὸς τὸ μεσαῖον κτίριον, ἀνήλθομεν διὰ μεγάλης κλίμακος εἰς τὸ ἀνώτερον διαμέρισμα, ὅπου μ' ἐτοποθέτησαν μεταξὺ ἄλλων ἐν στενοχώρῳ δωματίῳ. Μετὰ διαμονὴν δ' ἐνταῦθα ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν ἐκλήθην διὰ τοῦ ὀνόματός μου καὶ ὠδηγήθην παρὰ τῷ πασσαῖ δικαστῇ.

Ἐν εὐρείᾳ προκειμένη κηλύστῃ κεχωρισμένην διὰ κιγκλιδίων ἐκάθητο ἡλικιωμένος μικρόσωμος ἀνὴρ ἐν ἀπολύτῳ ψυχραιμῇ καὶ σοβαρότητι προσβλέπων μοι, παρ' αὐτῷ δὲ δύο νεώτεροι ὑπάλληλοι. Τῇ ἀληθείᾳ, οἱ ἀνθρωποι οὗτοι εἶπον, συνκισθάνονται τὴν θέσιν των καὶ μετὰ θρησκευτικῆς εὐλαθείας ἐκτελοῦσι τὸ καθήκον των. Ἡτοιμαζόμεν δὲ νὰ ἀπολογηθῶ δεινῶς, ὅπως με ἀπαλλάξουν πάσης ὑποτιθεμένης κατηγορίας, ὅτε ἡ Αὐτοῦ Ἐξουχότης μοι ἀποτείνει τὸν λόγον τουρκιστῆ.

— Εἶμαι Ἕλλην, τῷ ἀπαντῶ καὶ δὲν γνωρίζω τὴν τουρκικὴν, ἂν θέλετε γαλλιστῆ, ἰταλιστῆ, γερμανιστῆ, εὐχαρίστως δύναμαι νὰ σᾶς ἀπαντήσω.

Ἄλλ' ἀντὶ τούτου, μὴ ἔχοντες, ὡς ἐφάνη, πρῶτον διερωτῆναι, ὡς ὅπως καὶ ἀπαθῶς κατὶ εἶπεν ὁ πασσαῖ καὶ ὁ ὠδηγητῆς με φύλαξ, μοῦ λέγει «πῶς» καὶ με ὠδηγεῖ ἐκ νέου θθεν με παρελάθειν, εἰς τὸ προκειμένον μικρὸν δωμάτιον, ἐνθα πολλοὶ ἄλλοι μέχρι συνωστισμοῦ, ποικίλων ἀποχρώσεων καὶ πάσης ἡλικίας καὶ ἐθνικότητος ὑπόδικαι εἶχον μεταφερθῆ.

Ἐν τούτοις ἡ ὦρα παρήρξατο καὶ ἐγὼ ἐξηκολούθηον νὰ διακίνομαι ἐκεῖ, ἐνῶ βαθυμῶδον ἄλλους μετέφερον ἐκεῖθεν πρὸς ἀνκρισιν καὶ εἶτα ἀπέλυον ἢ ἐφυλάκισον καὶ ἄλλους προσεκόμιζον πλησίον μας, μέχρις ὅτου, ἐλθούσης τῆς

εσπέρας μὲς ὠδήγησαν πάντας κάτω εἰς τὴν αὐλήν, ὅπου μὲς ἐκλείσαν ἐντὸς σκοτεινοῦ καὶ βρομεροῦ δικιμερίσματος.

Τότε ἤρχισα νὰ στενοχωροῦμαι καὶ δυσανα-
σχετῶ καὶ πλησιάζεις τινά :

— Δὲν μὲς λές, σέ παρακαλῶ, τῷ λέγω, τί εἶναι ἐδῶ καὶ τί θὰ μᾶς κάμουν ;

— Δὲν ξέρει γραϊκιά, μοὶ ἀπαντᾷ.

Ἐρωτῶ ἄλλον :

— Τούρκη μπιλίρσιμ ; μοὶ λέγει.

— Δὲν ξέρω τούρκικα, τῷ ἀπαντῶ.

Τότε μὲ πλησιάζει τρίτος.

— Εἶσαι γραϊκός ; μ' ἐρωτᾷ.

— Ναί, τῷ λέγω.

— Δόσε μου ἓνα τσιγάρο, μοὶ λέγει.

Ἦραϊτα, εἶπον, καὶ καλὴ συντροφιά, θέλει πρῶτον πληρωμὴν. Τῷ δίδω τσιγάρον καὶ ἐρωτῶ καὶ αὐτὸν τὸ ἴδιον.

— Τώρα, μοὶ λέγει θὰ μᾶς πηγαίνουν ἐκεῖ ἐστὶ μεγάλη φυλακὴ.

— Καλὰ, εἶναι τοῦλάχιστον ὠραϊα ;

Μὲ παρατηρεῖ μὲ περιέργειαν.

— Αἶ, βέβαια, ἀπ' ἐδῶ καλλιτέρα, μὰ πάντα φυλακὴ εἶναι, σὺ τί ἔκαμες, κανένα καυγᾶ ;

— Ἄ, ὄχι δὲν συνειθίζω, ἦλθα μὲ τὸ βα-
πόρι καὶ εἰς τὸ τελωνεῖον ἤυραν στὴ βαλίτζα μου βιβλία.

— Ἄ, ξεύρω, δὲν εἶναι τίποτε. Δόσε μου ἓνα τσιγάρο.

— Μπὰ τὸ κάπνισες κι' ὅλα ; Νὰ ἄλλο. Εἶσαι βλέπω φουμαδόρος πρῶτης τάξεως. Καὶ εἰς τὴ φυλακὴ ἔχει φαγὶ, καπνὸ, κρασί ;

— Ἐχει ἀπ' ὅλα. Ἐχεις γρόσι, ἔχει καλὸ πᾶμα, δὲν ἔχεις γρόσι, ἔχεις μόνο ψωμί κουραμάνκα. Ἄλλὰ σὺ δὲν ἔχεις ἀνάγκη, αὐριοὺν θὰ φύγης.

Καὶ ὄντως μετ' ὀλίγον ἦλθον τρεῖς φύλακες καὶ ἀφοῦ μᾶς κατεμέτρησαν καλῶς καὶ προφορικῶς καὶ ἐγγράφως μᾶς ὠδήγησαν δεξιόθεν τῆς αὐλῆς, εἰς τὰς γενικὰς λεγομένας φυλακὰς τοῦ Ζαπτιέ. Καὶ ἐγέλων ἐν ἑμαυτῷ διὰ τὴν δικαλωμώδησιν αὐτῆν τῶν κοινωνικῶν ἀσχημιῶν καὶ ἐδυσανασχέτου διὰ τὸν ἐξευτελιστικὸν περιορισμὸν τῆς ἐλευθερίας μου.

Μεγάλῃ ξυλίνῃ θύρᾳ ἠνεῳχθῆ προ ἡμῶν καὶ εἰσῆλθομεν ἐντὸς αὐλῆς, εἶτα δὲ ἐτέρᾳ στερεᾷ καὶ σιδηρᾷ καὶ εἰσῆλθομεν ἐντὸς διαδρόμου εἰς τὸ βάθος τοῦ ὁποίου ἐτέρᾳ κιγκλιδοτῆ θύρᾳ ἔφερε ὑπόγειον δικιμερίσμα, ἔνθα πολλὰ κερακὰ φυλακισμένων.

— Μετ' ὀλίγον ἐσκέφθην καὶ ἐγὼ θὰ εἶμαι μεταξὺ αὐτῶν. Ἄλλὰ διατί ; Τί ἔκαμα ;

Ἦσθάνθην παρὰ πονο πικρὸν ἐν ἐμοί, καὶ θὰ ἐβλασφήμουν τὴν τύχην, τὸν κόσμον, τὸ πεπρωμένον καὶ πᾶν ὄσιον, ἂν ἀμέσως δὲν ἤρχετο εἰς τὸν νοῦν μου ὁ Χριστός, ὅστις καίτοι ἀθῶος καὶ διδάσκαλος τῆς προόδου καὶ τοῦ

ἀγαθοῦ καὶ ὑπερκοσμίου φωτός, ἐν τούτοις ὑπέστη τὰ πάνδεινα καὶ εἰς μαρτυρικὸν θάνατον ὑπεβλήθη ὑπὸ τῶν ἐπικρατουσῶν τότε δοξασιῶν.

Ἐν τῷ φυλακείῳ μοὶ ἐζήτησαν τὸ ὀρολόγιόν μου καὶ τὰ χρήματά μου καὶ τὰ ἄπαιρα εἶχον ἐν τῷ θυλακίῳ μου γράμματά μου, ἐγγράφα κτλ. ἵνα μὴ μοὶ ὑπεξαίρεθῶσιν ὑπὸ τῶν τυχόντων ἐν τῇ εἰρκτῇ λωποδυτῶν, διαβεβαιούντες με ὅτι μετὰ τὴν ἀπλλαγὴν μου θὰ μοὶ τὰ ἐπέστρεφον.

— Ἀφήσατέ μοι τοῦλάχιστον τὰ ψιλὰ χρήματα καὶ τὸ ὀρολόγιόν μου, διὰ παρηγορίαν, εἶπον καὶ θὰ τὸ προσέχω.

— Μάλιστα, μοὶ ἀπήντησαν καὶ ὁσάκις λαμβάνεις ἀνάγκη χρήματων μᾶς ζητεῖς.

Μεθ' ὃ ἤνοιξαν τὴν τελευταίαν θύραν καὶ μὲ εἰσήγαγον εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τῶν φυλακῶν, ἔνθα πληθῶρα φυλακισμένων ὑπῆρχον, ἄλλων μὲν ἱσταμένων, ἄλλων καθημένων, ἄλλων περιδιαβαζόντων καὶ ἄλλων περιτριγυρίζοντων με καὶ διερωτῶντων τὰ αἴτια τῆς ἐγκαθειρξέως μου. Ἐγὼ ὅμως ἐπιμελῶς ἀπέφυγα κατὰ πρῶτον πᾶσαν ὀμιλίαν καὶ συνάφειαν καὶ ἠθέλησα νὰ ἐπισκοπήσω τὰ πάντα καὶ τοῦ εὐρίσκωμαι.

Αἱ φυλακαὶ αὗται ἀπκρτίζονται ἀπὸ μεγάλην τετραγώνων λιθόστρωτον αὐλήν, περιβαλλομένην ἀπὸ μεγάλα καὶ ὑψηλὰ στερεὰ τεῖχη, δεξιόθεν τῆς ὁποίας ὑπάρχουσι τρία μεγάλα δωμάτια, ὡς κοιτῶνες χρησιμεύοντα καὶ εἰς τὸ βάθος δεξιόθεν δικιμερίσμα μὲ γούρνες καὶ ὕδατα ἀφθονα καὶ τὰ ἀπαραίτητα ἀποχωρητήρια. Εἰς δὲ τὸ μέσον μεγάλη καὶ ὑψηλὰ κλίμαξ φέρει πρὸς τὸ ἄνω πᾶτωμα. ὅπου εὐρηται μεγάλη αἴθουσα καὶ ἐκατέρωθεν ἐξ δωματίων, κοιτῶνες. Ἄνωθεν τὰ πάντα ἐστεγασμένα εἰσὶ καὶ μερικαὶ θυρίδες πολὺ ὑψηλὰ κείνται πρὸς ἀποφυγὴν ἀποδράσεως κτλ. Ἡλιον καὶ φῶς μόνον ἐκ τῶν θυρίδων αὐτῶν δύναται τις νὰ ἴδῃ καὶ πρέπει νὰ προσβλέψῃ ἐκάστοτε πρὸς τοῦτο ὑψηλὰ.

Ἀφοῦ ἐπεσκέφθην πάντα ταῦτα καὶ εἶδον ὅτι εὐρισκόμεν μεταξὺ τριακοσίων καταδικῶν, ἐνόχων καὶ μὴ, κελῶν καὶ κελῶν, καλοενδεδυμένων καὶ ρακοφερόντων, πάσης φυλῆς καὶ ἀποχωρώσεως, ἐπλησίιστα τινὰ καθήμενον ἐπὶ τῆς κλίμακος καὶ καπνίζοντα.

— Ἐχεις κειρὸν ἐδῶ ; τὸν ἐρωτῶ.

— Πέντε ἡμέρας, μοὶ ἀπαντᾷ καὶ μ' ἐφεραν ἐδῶ χωρὶς κίτιαν, τοῦ λόγου σου πῶς ἐδῶ ; μοὶ λέγει.

— Νὰ καὶ μένα χωρὶς τίποτε, ξεύρω καὶ ἐγὼ τί συμβαίνει ;

(*Ἐπετι συνέχεια)

Παρά τὸν αἰγιαλόν.

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟΝ ΤΟΥ ΔΟΚΤΟΡΟΣ

— Ὡστε λοιπόν, εἶπεν ἡ κυρία Κρούσου μὲ τόνον ἐνέχοντα κάποιον δόσιν εἰρωνίας καὶ διευθετοῦσα τὰ ζῦλα τῆς θερμάστρας, ὥστε λοιπὸν δὲν θέλετε νὰ νυμφευθῆτε ;

Ὁ νεαρὸς δόκτωρ, πρὸς τὸν ὅποιον ἡ ἐρωτησις ἀπηθύνετο, ἐγέλασε μὲ τὴν ἐπιμονὴν τῆς παλαιᾶς οικογενειακῆς τῶν φίλων. ἐν τῷ αἰῶ τῆς ὁποίας ἐσύχναζεν ἀπὸ μικροτάτης ἡλικίας.

Ἐγέλασεν, ἐκίνησεν ἀρνητικῶς τὴν κεφαλὴν καὶ ἀπάντησεν.

— Ἄλλὰ, θεέ μου, ὄχι !

— Κρίμα ! Ἐκείνη τὴν ὁποίαν σοὺ προστάμαζα εἶνε νῆα ἔξοχος καὶ δὲν ἔχει τὸ ταῖρι τῆς ἐδῶ εἰς τὴν πόλιν μας.

— Ἐννοῶ κάλλιστα, εἶπεν ὁ ἱατρός.

— Μάλιστα, κύριε, ἔχει δικασίαις χιλιάδας προίκα καὶ—ἐδῶ ἐκάμυσε τὸν δεξιὸν ὀφθαλμὸν τῆς—χωρὶς νὰ λογαριάσωμεν καὶ ἄλλας ἐλπίδας.

— Καὶ ἄλλοτε μ' ἐπληροφόρησατε περὶ τούτου.

— Πρὸς τούτοις, φίλε μου, εἶνε κόρη νεαρῶτάτη, θυμασίως ὠραία, πνευματώδης, καὶ σωστὴ νοικοκυρά. Ὅλα αὐτὰ δὲν σοὺ λέγουν τίποτε ;

— Ἀπολύτως τίποτε.

— Ἄ ! μὰ εἴθε πολὺ δύσκολος.

— Καθόλου. Ἄλλὰ σὰς τὸ ἐπαναλαμβάνω, ὁ λόγος εἶνε ὅτι δὲν θέλω νὰ νυμφευθῶ.

Τὰς τελευταίας δὲ ταῦτας λέξεις ἐπρόφερε μετ' ἐμφάνσεως μὴ ἐπιδεχομένης ἀντίρρησης ἄλλην ἄλλ' ἡ κ. Κρούσου ἐνόησε πρέπον νὰ προσθήσῃ ἀκόμη :

— Τέλος πάντων καὶ ὑπάρχει εἰς τὸ μέσον. Κάποιος λόγος εἶνε, διὰ τὸν ὅποιον ἐλάβατε τὴν ἀπόφασιν αὐτὴν. Ἐγὼ εἶμι παλαιὰ σὰς φίλη. Ἡμῶν ἀπὸ τὰς πιστοτέρας φίλας τῆς μητρὸς σου καὶ ἡ ἐπιθυμία μου ἦτο καὶ εἶνε νὰ σὰς ἴδω εὐτυχῆ. Αὐτοὶ ὅλοι οἱ τίτλοι μὲ δίδουν, νομίζω, κάποιον δικαίωμα ἐπὶ τῆς ἐμπιστοσύνης σὰς. Λοιπὸν ὀμιλεῖτε... Διατί δὲν θέλετε νὰ νυμφευθῆτε ; Ποῖον εἶνε τὸ μυστικόν σας ;

— Ἐπιμένετε ;

— Πολύ ! δι' ἐμὲ πλέον εἶνε ζήτημα γυναικείου ἐρωτισμοῦ. Σκεφθῆτε ὅτι εἶχα διὰ σὰς ἓνα καλὸ σχέδιο, τὸ ὅποιον ἤδη καταρρεῖ.

Ἄ ! μὰ πρέπει νὰ μάθω τὸν λόγον.

Ἐπῆλθε στιγμὴ σιγῆς ἀμφοτέροθεν, καθ' ἣν ἡ μὲν μὲ μειδίαιμα ἀρίστον καὶ περιέργον ἀνέμενε, ἐνῶ ὁ ἱατρός μὲ μελαγχολικὸν τοιοῦτο ἐβυθίζετο εἰς τὰς ἀναμνήσεις του, ζητῶν ἴσως τὴν ἀρχὴν τοῦ νήματος.

Μετ' ὀλίγον ἤρχισε.

— Ἀναμφιδόλως, ἀγαπητή μου κυρία, θὰ γνωρίζετε διὰ κατὰ τὴν τελευταίαν εἰς τὰς Ἀθήνας διαμονὴν μου περιήλθον εἰς ἔριδα μετὸν πατέρα μου. Ἡ δὲ μητέρα μου, ἡ ὁποία σὰς ἠγάπα πολὺ καὶ σὰς ἐξεμυστηρεῦτο τὰ πάντα, θὰ σὰς εἶπε τὸ αἴτιον.

Εἰς τὸ σπίτη μου ὑπελόγιζον, ὅτι αἰ ἐν τῇ ἱατρικῇ σπουδαί μου θὰ ἐπροχώρουν κανονικῶς καὶ ὅτι κατὰ τὸ εἰκοστὸν πέμπτον θὰ ἐπέστρεφον τέλειος ἱατρός εἰς τὴν μικράν μας πόλιν, ὅπου ἤδη μ' ἐπερίμεναν ἡ μικρά μου πελατεία. Καὶ ὅμως ἐφθασα τὰ εἰκοσιεπτὸν ἔτη καὶ εἶχα δύο ἀκόμη ἐξετάσεις νὰ διέλθω, μὴ συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς ἀδείας. Ἐνοεῖτε λοιπὸν, ὅτι ἐσκέπτοντο μύρια ὄσα περὶ τῆς διαγωγῆς μου, ὡς βέβαιον δὲ ὑπέθετον εἰς μέσον τὴν γυναῖκα.

Φαίνεται λοιπὸν, ὅτι καταστρωθέντος οἰκογενειακοῦ συμβουλίου ἀπερκαίσθη ἡ ἐνέργεια αὐστηροτάτων ἀνταρτίων, καὶ ἀμέσως λαμβάνει τὸν σιδηρόδρομον ὁ πατέρας μου καὶ ἐρχεται εἰς τὰς Ἀθήνας, διὰ νὰ με πιᾶσιν ἀμερίμως βυθισμένον εἰς τὰ ὄργια. Ἀλλὰ ἀπὸ τοὺς θυρωροὺς τοῦ ξενοδοχείου μου παραδόξως μανθάνει ὅτι ὁ βίος μου ἦτο κανονικὸς καὶ ἡτυχος. Βέβαια δὲν τοῦ εἶπον ὅτι ἔζων ὡς ἀσκητής, ἀλλὰ καὶ δὲν ἔκαμνα τίποτε τὰ ἀνάμυστον. Ἀποῦ δὲ ἐτελείωσε τὰς πρώτας τὰς ἀνακρίσεις, ἀνέρχεται καὶ εἰσορᾷ ὡς κερκιδὸς εἰς τὸ δωμάτιόν μου. Ἦτο ἡ ἐνάκτη πρωΐνῃ ὥρα καὶ ἐν τούτοις, πρᾶγμα παραδόξον διὰ φοιτητὴν ζῶντα μόνον εἰς τὴν πρωτεύουσάν, με εὔρεσκυμμένον ἐπὶ τινος ἱατρικοῦ βιβλίου καὶ μετὰ σπουδῆς μελετῶντα τὰς ἀθλίους τῆς ἀνθρωπότητος πληγὰς.

Δευτέρα λοιπὸν ἐκπληξίς ἀλλὰ καὶ εὐχαρίστησις τοῦ πατρὸς μου, ὅστις κάθε ἄλλο ἐπερίμενε νὰ ἴδῃ. Ἀλλὰ καὶ πάλιν πρὸς στιγμὴν διήρκεσεν ἡ χαρὰ του, διότι ἤρχισε τὴν κατ' οἶκον ἐρευναν, μήπως ἀνακάλυψιν ἐνοχοποιητικὰ στοιχεῖα. Φεῦ! δὲν ἐβράδυνε πρᾶγματι ἡ ἀνακάλυψις αὕτη, διότι ἐστάθη ἀποτόμως συνοφρουόμενος πρὸ τῆς φωτογραφίας μικροῦ παιδιοῦ, ἰδανικῶς ὠραίου, τὸ ὁποῖον τὴν παρετήρει με ὀφθαλμοὺς χερουδίη καὶ τῷ ἐγέλα με μετὰ ἀγγέλου. Στρέφεται λοιπὸν ἀποτόμως καὶ μοῦ λέγει ἀγριωπῶς.

— Κύριε, τί πᾶει νὰ πῆ αὐτό;

— Τίποτε! Ἐψιθύρισαν ἐκπληκτικὸς διὰ τὴν τοιαύτην ἀλλοτρίαν τῆς σκηνῆς. Εἶνε τὸ παιδάκι ἐνὸς φίλου μου.

— Δὲν θέλω ἐγὼ ψέμματι!

— Ἀλλὰ δὲν ψεύδομαι.

— Μάλιστα! . . . ψεύδεσαι . . . Νόστιμο καὶ τοῦτο! . . .

Ἡ καταιγὶς ἐπήρχετο. Παρὰ τὰς ἀντιρρήσεις μου δέ, ὁ γέρος ἔμεινεν ἀμετάπιστος εἰς τὴν ἰδέαν του.

Κατὰ δυστυχίαν μου, τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἡ τύχη μὲ κατέτρεχε· θόρυθος βημάτων πλησιάζοντων ἠκούσθη καὶ μαντεύων κῆποιον συμφορὰν ἐπροχώρησα πρὸς τὴν θύραν. Ἀλλ' ἦτο πλέον ἀργά· μόλις ἔθεσα τὴν χεῖρα μου ἐπὶ τοῦ στροφῆως, ἀνοίξεν ἡ πόρτα καὶ ἓνα παιδάκι—ἀκριβῶς τὸ ἴδιο παιδάκι τῆς φωτογραφίας— ὤρμησεν εἰς τὰς ἀγκάλας μου τείνον τὰ ἀγγελικὰ του χεῖλη. Ὅπισθεν αὐτοῦ καὶ παρὰ τὸ κατώφλιον ἐστάθη νεκρὰ γυνή.

Μπαμπά!

Φωνὴ ἀποκλυψέως! Ὁ πατήρ μου φρίνεται τὴν ἐπερίμενε καὶ με περιέβαλε διὰ κερκιδόβου βλέμματος ἐνῷ ὁ δυστυχὴς ἐγὼ τὰ ἔχασα καὶ δὲν ἤξευρα τί ν' ἀποφασίσω. Εὐτυχῶς ἡ νεκρὰ κυρία ἐνόησε τὸ δύσκολον τῆς θέσεώς μου ἔλαβε τὸ παιδάκι ἀπὸ τὸ χεῖρ καὶ ἀπεσύρθη ζητοῦσα συγγνώμην. Τὴν ἀναχώρησίν τῆς ἐπηκολούθησε φρικώδης σιγὴ. Ὁ πατήρ μου δὲν ἐγοράτευε μετὰ τὰς ἐρωτικὰς ὑποθέσεις καὶ εἶχε δίκαιον, διότι ἤμουν μονογενής. Καὶ ὅμως ἦτο ἡδὴ κακποῦς χωρὶς νὰ τὸ εἰδεύρῃ· φαντάζεσθε πῶς τοῦ ἐφάνη . . .

Ἀποῦ λοιπὸν μ' ἐκύτταζεν ἀρετὰ χωρὶς νὰ μιλήσῃ εἶπε:

— Νόστιμο καὶ τοῦτο! Καὶ μετ' ὀλίγον προσέθηκεν ἐν εἴδει τελεσιγράφου.

— Σοῦ δίδω ἐν ἔτος ἀκόμη προθεσμίαν διὰ νὰ τελειώσῃς τὰς σπουδὰς σου. Ἐν ἔτος ἄκουσαι; Ἐπειτα δὲν θὰ σοῦ σταίλω πεντάρα πλέον.

Λάβε τὰ μέτρα σου.

Τὴν ἰδίαν ἐσπέραν ἀνεχώρησε κατὰ πλῆκτος καὶ ἐξωργισμένος μετὰ τὰς ἀποκαλύψεις του.

Ὁ δόκτωρ ἐσταμάτησε τὴν διήγησίν του ἐπ' ὀλίγον, ἡ δὲ κ. Κρούσου ἐπαυρηθεῖσα τῆς εὐκαιρίας, δὲν ἐκοιμήθη κατὰ τὴν ἐρώτησιν, μετὰ πονηρὴν μετρίαν εἰς τὰ χεῖλη τῆς.

— Ὡστε εἶνε ἀληθὴς; Ἐχετε ἓνα παιδάκι;

Ἐκεῖνος ἐγέλασε καὶ ἐξηκολούθησεν.

— Δὲν εἶνε παραδόξον νὰ εἶχῃ ἓνα παιδάκι, ἂν πρᾶγματι ἔκαμνα τοιοῦτο.

Τὰ φαινόμενα, ἀληθῶς, με καταδικάζουν. Ἐν τούτοις τὸ παιδάκι δὲν ἦτο ἰδικό μου. Μάλιστα δὲ οὔτε τῆς γυναικὸς ἐκείνης.

Ἡ κυρία Κρούσου ἐσέηκωσε τὴν κεφαλὴν τῆς ἐπληκτικὸς καὶ εἶπε.

— Δὲν κατακλυμβάνω τίποτε.

Ὁ δόκτωρ ἐξηκολούθησε.

— Δὲν με πιστεύετε, καθὼς καὶ ὁ πατήρ μου τότε· καὶ ὅμως ὅ,τι σὰς διηγοῦμαι εἶνε ἡ μόνη ἀλήθεια. Σὰς ἐπανακλυμβάνω ὅτι εἰς τὴν

πρωτεύουσάν δὲν ἔζων βίον ἀσκητοῦ. Καθὼς ὅλοι οἱ φίλοι μου ἠγάπησα καὶ ἐγὼ ὄχι μίαν ἀλλὰ πολλὰς, μεταξὺ δὲ ὄλων αὐτῶν μία ὑπῆρξεν ἣτις περισσότερον με εἶλκε. Ὀνομάζεται . . . Ἄς ὑποθέσωμεν, ὅτι ὀνομάζεται Νιόβη . . .

— Ἐστὼ Νιόβη . . . εἶπεν ἡ κυρία Κρούσου χαμογελῶσα.

— Θὰ σὰς διηγοῦμαι τὴν ἱστορίαν τῆς λεπτομερῶς, ἀλλὰ θὰ χρειασθῶμεν πολὺν χρόνον. Ἐν ὀλίγοις λοιπὸν μάθετε, ὅτι ἡ Νιόβη δὲν ἦτο καμία βασιλοπούλα, ἀλλ' ἀπλῶς θνητὴ μοδίστρούλα, ἡ ὁποία ὅμως εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν νέων ἐφάνετο ὡς θεὰ ἀξία τοῦ Ὀλύμπου.

Καθ' ἣν δὲ ἐποχὴν τὴν ἐγνώρισαν ἠγάπα νὰ αἰσθάνεται εἰς τὰς παρεῖας τῆς τὴν ἐπαφὴν τῶν μικρῶν φοιτητικῶν μυστᾶκων. Τὸ κατὰ δύναμιν τὴν νῆχαρίστησα, ἀναμφιδόλως δὲ ἔμεινα καὶ ἐγὼ ἀρετὰ εὐχαριστημένος ἐν μέρος τῆς καὶ οὕτω εἰς ὀλίγας ἡμέρας ἐγενόμεθα οἱ καλλίτεροι φίλοι τοῦ κόσμου. . . Ἀλλὰ συγγνώμην· μήπως σὰς σκανδαλίζω; . . .

— Ἐμὲ; διεμαρτηρήθη ἡ συνομιλήτρια τοῦ ἱατροῦ. Ἀπ' ἐναντίας, σὰς ἀκούω μετὰ μεγίστου ἐνδιαφέροντος.

Ὁ νεκρὸς ἱατρός, πάντοτε μειδιῶν, ἐξηκολούθησε.

— Τὴν ἐγνώρισαν μόλις εἶχον ἀρχίσει τὰ μαθήματα αἰ δὲ διασκαδάσεις ἐξηκολούθησαν διηγετικῶς ὅτε ἐπῆλθεν ὁ χειμὼν. Εἰς τὰς Ἀθῆνας ὁ χειμὼν εἶνε πολὺ εὐχάριστος, διότι κατὰ τὰς μακρὰς νύκτας παντοῦ διασκαδάζουν.

Ἡ Νιόβη ἐξηκολούθει νὰ εἶναι μητὴρ πάντοτε . . .

βημάτων ἐκ τῶν ὁποίων ἐνόησα ὅτι ἐπεδράμων οἱ φίλοι μου. Πράγματι μετ' ὀλίγον ἠνοίχθη ἡ θύρα καὶ εἰσώρμησαν οἱ φίλοι μου μετὰ τὰς φιλενάδας των καὶ τῆς Νιόβης μου.

Ἐγὼ προθύμως ἐτινάχθηκα ἀπὸ τὴν θέσιν μου, ἡ δὲ ἀνατομικὴ μου ἔλαβε τὴν εὐχαρίστησιν νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν βιβλιοθήκην μου.

Ὀλίγα λεπτὰ μετὰ τὴν οἰκιακὴν μου αὐτὴν ἀναστάσιν εὐρισκόμεθα εἰς τὸν δρόμον ἀγγελλισμένοι εὐθυμοὶ καὶ τραγουδῶντες σιγὰ, σιγὰ. Ἀλλὰ, ἂς ἀφήσωμεν τὰς λεπτομερείας τῆς βραδυῆς ἐκείνης. Ἐνοεῖτε, ὅτι ἐπεράταμε

θαυμάσια εἰς τὰς μπουραρίας καὶ τὰ γαλακτοπωλεῖα.

Ἐπειτα ἐξήλθομεν καὶ διευθυνόμεθα εἰς τὸ σπίτη τῆς Νιόβης, ἡ ὁποία μὰς προσεκάλεσε νὰ πάρωμε τὸ τσάι. Μεσάνυκτα . . . εἰς τοὺς δρόμους ἐφάνοντο ὅσα φαντάσματα αἰ σικιτῶν ὀλίγων περιπατητῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων μερικοὶ μετεχειρίζοντο ἀσταθῆ ἰσορροπίαν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς μέχρι τῶν ποδῶν. Τέλος κατὰ τὴν μίαν ἐφθάσαμεν εἰς τὸ σπίτη τῆς φίλης μου καὶ ἡ Νιόβη ἔσπευσε ν' ἀνοίξῃ τὴν θύραν, ὅποτε τὴν βλέπω νὰ παρατηρῆ προσεκτικῶς χάρμα, λέγουσα.

— Μπα! τί δέμα εἶνε αὐτό; Τί γυρεύει στήν πόρτα μου;

— Εἶνε ἀδέσποτον καὶ ζητεῖ κτήτορα, εἶπεν εἰς ἐξ ἡμῶν.

— Λοιπὸν τὸ παραλαμβάνω ἐγὼ, εἶπεν ἡ Νιόβη.

Ταῦτοχρόνως δὲ τὸ ἐσήκωσε καὶ ἤρχισε νὰ τὸ ἐκτυλίσῃ μετὰ προσοχῆς, ὅτε κατὰ πλῆκτοι ὅλοι καὶ ἄφρονι ἐβλεπόμεθα, διότι τὸ δέμα περιῆγε . . .

— Τὸ ἐμαντεύσατε; . . . Ἄ τὸ δυστυχὲς πλάσμα. Μάλιστα, τὸ δέμα περιείχεν ἓνα παιδάκι, ἓνα μικρὸ νόστιμο ἀγγελουδί που ἐκοιμάτο.

— Ἀχ! τὸ τσικμένο μου. . . Τί κακὴ μητέρα! . .

Ἦτο συγκεκινημένη καὶ τὸ παρετήρει με δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς.

Μία δὲ ἐκ τῶν γυναικῶν εἶπε.

— Τί κάθεσθε. Δὲν θὰ τὸ ἀφήσωμεν βέβαια νὰ κοιμηθῇ εἰς τὴν πόρτα!

— Ἐνοεῖται! διεμαρτηρήθη ἡ Νιόβη, θὰ τὸ πάρω μαζὶ μου.

Ὅλοι δὲ ἐφωανάζομεν.

— Ὁρᾶτε! Ὁρᾶτε κατὰ τὸ σήμερον καὶ αὐριο ἐρχόμεθα καὶ σκεπτό εἶναι καλλίτερα.

Ἐπειτα εἰσῆλθομεν εἰς τὸ δωμάτιον τῆς Νιόβης, ἐδάλαμε τὸ παιδάκι εἰς ἓνα πρόχειρον λίκνον— ἓνα πνευράκι τῆς δουλειᾶς— τὸ ἐδάλαμε κοντὰ εἰς τὴν φωτιὰ καὶ μετ' ὀλίγον θερμανθὲν ἀνοίξε τὰ ματάκια του καὶ ἐκίνει τὰ χεράκια, μετ' ἐκπληξίως βλέπον ὅλους μὰς.

Ἦτο σωστὸ ἀγγελουδί μετὰ τὰ χρυσα καλὰκια του, ποῦ ἔπεφταν σὲ μακρὰ ρολὰ γύρω στὸ προσωπάκι του.

Ἐκεῖνο τὸ βράδυ ἐκτάκτως ἐκαθίσταμε φρόνιμοι καὶ ἐπήραμε τὸ τσάι μὰς χωρὶς φωνῆς καὶ τραγουδία.

Ἡ κιθάρα ἔμεινε βωδὴ ἐπάνω εἰς τὸν καναπέ, ἐνῷ ἡμεῖς, ἀληθινὰ σοβαροὶ, ἤρχισαμεν φιλοσοφῶντες περὶ τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς, ἣτις τόσον συχνὰ ρίπτεται εἰς τὴν τύχην τῶν δρόμων. Ἐκαστος, καὶ πρὸ πάντων αἱ γυναῖκες εὐρον εὐκαιρίαν νὰ ἀμιλήσωσι περὶ τῆς ματαιότητος τοῦ κόσμου καὶ τῆς ζωῆς— πρᾶγμα ἀσυμβίβαστον μετὰ τὰς πρὸ ὀλίγων στιγμῶν

τρέλλας μας — και απεσύρθημεν ψιθυρίζοντες κομικῶς ὁ ἓνας πρὸς τὸν ἄλλον «Σσσ...σσ...» διὰ νὰ μὴ ταράξωμεν τὸν ὕπνον τοῦ μπεμπέ μας.

— Τὴν ἐπομένην ἐξηκολούθησεν ὁ ἰατρός με καταφανῆ συγκίνησιν, συνηθροισθημεν πάντες εἰς τὸ σπίτι τῆς Νιόβης. Ἦτο περιχαρής, τὰ μάτια τῆς ἐλαμπον καὶ αἱ παρειαὶ τῆς ἦσαν κόκκινες. Μᾶς ὑπεδέχθη μὲ ἀσυνήθη σοβαρότητα καὶ μᾶς ἀνεκοίνωσε μὲ ὕψος σπουδαίου, ὅτι ἀπεφάσισε νὰ κρατήσῃ τὸ μωρόν.

— «Ὅχι δὲν εἶναι δυνατὸν, τῆς εἶπομεν εἰσαι πρελλή. Τί; Ὁὐ κρατήσῃς τὸ παιδί; Δὲν σκέπτεσαι καλὰ τί ζητεῖς;

— Μπᾶ! ὅλη τὴν νύκτα τὸ ἰσκέρθην ἐγώ.

— Δὲν θὰ εἰμπορέσῃς νὰ τὸ ἀναθρέψῃς.

— Θὰ τὸ ἀναθρέψω.

«Ὅλοι εἴχομεν ἓνα γέλοιον δυσπιστίας εἰς τὰ χεῖλη, κάποιος δὲ ἐτόλμησε νὰ εἴπῃ:

— Καλὰ καὶ ὁ κόσμος τί νὰ 'πῆ; . . . Ἡ τιμὴ σου;

Καὶ ἡ λέξις αὐτὴ ἐπέφερον ἐκρήξεις γέλωτος . . . Μάλιστα, ἡ τιμὴ! . . . Ἐνα παιδί εἰς παρομοίαν δίνην ζωῆς! . . .

Ἄλλ' ἡ Νιόβη δὲν ἐγέλα καθόλου. Ἐγίνε καταπόρφυρος ἐξ ἐντροπῆς καὶ ὀργῆς.

— Εἶμαι ποῖο ἠθικὴ ἀπὸ σᾶς! . . . . Εἶπε. Ταυτοχρόνως τὸ τόξον τῶν ὀφρύων τῆς συνεστάλη ἀποτόμως καὶ καθὼς ἐγὼ ἐγέλων ἀκόμη προσήλωσεν ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν μου ἓν βλεμματικὸν περισκελιὸν ἀπειλητικῶς κερανοῦς.

— Ἐοὐ ξέρεις . . . Ὅυτε λέξιν! . . .

Ἄλλως . . . νὰ ἡ πόρτα . . .

— Τί; Τί ἔκαμε λέει; Εἶπα, γελῶν.

Ἐπειτα ἡ Νιόβη προσέθηκεν, ἀστεειυομένη εἰς ὅλους:

— Θὰ μὲ βοηθήσετε νὰ τὸ ἀναθρέψω καὶ ἂν ἀπαντήσω δυσκολίαν θὰ μὲ ὑποστηρίξετε.

Εἰς τὸ πρόσωπόν τῆς ἐφάνετο ἀδάμναστος ἀποφασιστικότης. Πάντες ἐνέκριναν τοὺς λόγους τῆς. Ἐπρεπε δὲ ἡ νὰ συγκατανεύσω καὶ ἐγὼ ἢ ν' ἀποσυρθῶ· ἀλλ' ἐπροτίμησα τὸ πρῶτον, μὲ τὴν σκέψιν:

— Μπᾶ! ἀπλῆ ἰδιοτροπία γυναικίος . . . Δὲν θὰ βρατάξῃ πολὺ. . .

Ἄλλ' ὦ γυναικεῖα καρδία, πόσα μυστήρια ἐγκλείεις! Ἐλογάριαζα ὅτι εἰς ἐξ ἑβδομάδας ἡ Νιόβη θὰ ἐγκατέλιπε τὴν νέαν τῆς ἀπόφασιν.

Καὶ ὅμως παρῆλθεν ἔτος ὀλόκληρον καὶ ἡ Νιόβη ἐξηκολούθει νὰ εἶνε μήτηρ πάντοτε καὶ καὶ ἐπομένως ἐγώ. . . . πατήρ!

Ἐκ τῆς μετ' ὀλίγον ἐξηκολούθησε.

Ἡ ζωὴ αὐτὴ διήρκεσεν ἐπὶ πέντε ἔτη, ὅταν ὁ πατήρ μου ἔλαμε τὴν ἐφοδὸν ἐκείνην εἰς τὸ δωμάτιόν μου καὶ ἀνεκάλυψε τὴν φωτο-

γραφίαν τοῦ . . . παιδιοῦ μου! Σὰς εἶπα καὶ τὸ τελεσίγραφόν του. Ἐν μόνον ἔτος καὶ κατόπιν οὔτε πεντάρα.

Τὸν πατέρα μου τὸν γνωρίζετε· εἶνε ἀποφασιστικὸς. Ἐγὼ πράγματι ἐτελείωσα τὰς ἐξετάσεις μου καὶ ἤμην πλέον ἑτοιμος. . . Τὸ τέλος τοῦ ἔτους ἐφθασε· καὶ ἐφθασε πολὺ ταχέως. Εἶχα πλέον ἀγαπήσει αὐτὴ τὴ ζωὴ, τὰς συνηθείας μου. Καὶ τὸ παιδάκι ἐκεῖνο τὸ ἀγάπησα σὰν νὰ ἦταν δικό μου. Εἶχε πλέον μεγαλώσει, τοῦ ἐφορέσαμε παντελονάκια καὶ ἐκαθαίκευε τὰ γονατὰ μου. Καὶ ἔπρεπε νὰ ἐγκαταλείψω ὅλα αὐτὰ, διὰ νὰ ὑποταχθῶ εἰς τὰς πατρικὰς ἀποφάσεις. Τοῦτο δὲν μοὶ ἐφάνετο καθόλου εὐχάριστον, ἐὰν δὲ ἠδυνάμην νὰ ἐπαρκέσω εἰς ὅλας μου τὰς ἀνάγκας θὰ ἔμενα διαρκῶς ἐκεῖ κάτω, μαζὺ τους. Ἄλλ' ἦτο ἀνάγκη νὰ τοὺς ἐγκαταλείψω καὶ τέλος ἓνα βράδι ἐγὼ ἡ Νιόβη καὶ τὸ παιδάκι μας ἐχωρισθήκαμε. Ἄ! τί σκληρὰ στιγμὰί! . . .

— Ἐνοῶ εἶπεν ἡ κ. Κρούσου καὶ προσεπάθη νὰ τακτοποιήσῃ τὰ ἔλλα τῆς ἐστίας διὰ νὰ κρούσῃ τὴν συγκίνησίν τῆς. Καὶ λαμβάνετε νέκ τους;

— Ἄν λαμβάνω; Κάθε ἐβδομάδα ἔρχεται ὀγκώδης ἐπιστολὴ τῆς Νιόβης. Εἶνε βέβαια ὀλίγο σκανδαλωδές, ἀλλὰ τί νὰ γίνῃ! Καὶ εἰς τὸ τέλος τῆς ἐπιστολῆς γράφει καὶ τὸ παιδί μας κἄτι ἀναμνηστικὸν εἰς τὸν ἀμπαμπάκα του ὡς μὲ ἀποκαλεῖ ἀκόμη.

Ὁ νεκρὸς ἰατρός ἦτο δακρυσμένος ἔστυρε δὲ ἀπὸ τὸ θηλάκιόν του μίαν ἐπιστολήν—τὴν εἶχε λάβει τὴν ἰδίαν ἡμέραν—καὶ τὴν ἔτεινε πρὸς τὴν γηραιάν του φίλην.

— Μὲ ἐνοεῖτε τώρα, πιστεύω, διατὶ δὲν νομίζομαι. . . Ἡ καρδίά μου εἶνε δεμένη. . .

Ἡ κυρία Κρούσου δὲν ἀπήντησε, διότι προσεπάθει νὰ κρατήσῃ δύο δάκρυα, ἑτοιμὰ νὰ ἀποκαλυφθοῦν εἰς τὴν ἄκραν τῶν ὀφθαλμῶν τῆς.

[διασκευῆ]

Ἄν. Σμάρραδος.

ΑΠΟ ΤΟΥΣ «ΠΑΛΜΟΥΣ»

ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΙΣ

Στὰ μάτια σου λαχτύρισε μὲ πόνο ἡ καρδίά μου καὶ εἶπα μὲ παράπονον στὰ μαῦρα δάκρυά μου: Γιατὶ γυρεύετε κείμους νὰ ὀρθώσῃτε ἀτιμωμένους; Τί θέλετε εἰς μνήματα ποῦ κρύβουν πιθαμένους; Τί θέλετε ἀπὸ μίαντε ποῦ πιά δὲν ἔω, δὲν εἶμαι Ἐσὸν κόσμον εἶμαι, περπατῶ, μὲ πιθαμένη κείμαι.

Ἀνάστασι γυρεύομεν ὡς τοῦ Χριστοῦ ἀπ' τὸν Ἄδη θέλομε φῶς νὰ γίνωμεν στὸ μαῦρον σου σκοτάδι θέλομε φῶς καὶ ἀκούομεν σ' ὄνειρον πιθαμένο ποῦ τῶδραμε ὀλομένον ὄργανόν καὶ πλανημένο.

Κεῖπα στὰ μαῦρα δάκρυα ὡς εἶνε, ὡς πιστεύω Ἐοῖτε γυρεύετε καρδίαν, καὶ ἐγὼ ὄνειρον γυρεύω.

Σοφία Κ. Οἰκονομιδίου.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΠΑΙΓΝΙΟΝ

Ἡ μετέωρος φιάλη.

Τὸ πείραμα τοῦτο εἶνε ὁμοίον περίπου πρὸς τὸ τοῦ προηγουμένου τεύχους, μὲ διάφορα ὅμως ἀντικείμενα καὶ περισσότερον φῶδον τῶν οἰκοκυρῶν.

Λαμβάνετε λοιπὸν τρία ποτήρια, τρία μαχαίρια καὶ μίαν φιάλην, ὧν τὸ σχῆμα καὶ τὸ μέγεθος καλὸν εἶνε νὰ πλησιάζουν πρὸς τὰ τῆς ἀμετέρας εικόνας, καὶ προτείνετε τοῖς παρενθισκομένοις νὰ κατασκευάσουν διὰ τῶν τριῶν ποτηρίων καὶ μαχαίριων βάσιν, ἐφ' ἧς νὰ στηρίξουν τὴν φιάλην.

Τοῦτο γίνεται ὡς ἐξῆς. Τοποθετεῖτε τὰ τρία ποτήρια οὕτως ὥστε νὰ σχηματίζουεν ἓν τρί-

γωνον. Ἐπὶ τοῦ ἐνὸς δὲ αὐτῶν στηρίζετε τὴν βάσιν ἐνὸς μαχαίριου· εἶτα ἐπὶ τοῦ δευτέρου ποτηρίου στηρίζετε τὴν βάσιν τοῦ δευτέρου μαχαίριου, τὴν δὲ ἄκραν τῆς λεπίδος τοῦ στηρίζετε ἐπὶ τῆς λεπίδος τοῦ πρώτου, πλησίον τῆς λαβίδος. Ἦδη τὸ τρίτον μαχαίριον τοποθετεῖτε οὕτως ὥστε τὸ ἄκρον τῆς λαβίδος του νὰ στηρίζεται ἐπὶ τοῦ τρίτου ποτηρίου, τὸ δὲ ἄκρον τῆς λεπίδος του νὰ στηρίζεται ἐπὶ τῆς λεπίδος τοῦ δευτέρου μαχαίριου, ἐπὶ τῆς λεπίδος δὲ αὐτοῦ τοῦ τρίτου μαχαίριου νὰ στηρίζεται ἡ ἄκρα τῆς λεπίδος τοῦ πρώτου. Οὕτω ἡ βάσις ἐσχηματίσθη καὶ δύνασθε ἀφῶδως νὰ θέσῃτε ἐπ' αὐτῆς τὴν φιάλην.

ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΥΜΒΟΥΛΗ

Ἡ ὑγεία καὶ τὰ χορταρικά.

Ἐπ' ὀλοκλήρου τοῦ ἐπιστημονικοῦ κόσμου πανθομολογεῖται ἡ ὠφέλεια πολλῶν λαχανικῶν. Τὰ κάτωθι γραφόμενα πείθουσι πάντας ἂν πρέπη νὰ λείπῃ μίαν σαλάτα χορταρῶν ἀπὸ τὸ τραπέζι. Καὶ ἐν πρώτοις ἀναφέρομεν τὸ σπουδαιότερον ὅλων, τὸ σπανάκι, τὸ ὅποιον περιέχει

πολὺν σίδηρον καὶ εἶνε κατάλληλον δι' ἀναιμικούς καὶ ἀδυνάτους, ἐπιδρᾶ δὲ καὶ ἐπὶ τῶν νεύρων κατ' εὐθεῖαν.

Αἱ τομάται περιέχουσι πολὺ θεῖον, τὸ ὅποιον εἶνε ἀπαραίτητον διὰ τὰ νεύρα, ὠφελουσι δὲ καὶ τὸ ἥπαρ. Τὰ κρόμμυα διεγείρουσι τοὺς ἀδυνάτους στομάχους. Τὸ σκόροδον εἶνε παχυντικὸν ὡς καὶ αἱ ἑλαίαι, ὑποδοθηθοῦσι δὲ τὴν κυκλοφορίαν τοῦ αἵματος καὶ τὴν ἀποχώρησιν τοῦ σιέλου καὶ τοῦ πεπτικοῦ ὑγροῦ. Τὰ κοκκινογούλια ὠφελουσι τὸ αἷμα, τὰ δὲ σπαράγγια τὸ καθαρίζουν. Τὸ σέλινον εἶνε κάλλιστον θεραπευτικὸν τῶν ρευματισμῶν καὶ νευραλγιῶν. Ἡ ἀνδράκλα ἔχει περίπου τὰς ιδιότητας τοῦ σπανακίου, τὰ δὲ κολοκύνθια εἶνε φάρμακα κατὰ τῆς ταινίας.

ΟΦΕΛΙΜΟΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΣΑΛΤΣΑΙ

Σάλτσα Μαγιονέζου.

Βάλε εἰς μίαν μετρίαν τερίναν δύο κροκάδικα τοῦ ἀγοῦ φρέσκα, ὀλίγον ἄλας, καὶ ὀλίγον πιπέρι ἄσπρον, ἐὰν ἔχῃς καὶ ὀλίγον καλὸν ζῦδι· ἀνακάτωσε ὅλα αὐτὰ μὲ ταχύτητα μὲ ἓνα χουριὰρι ξύλινον, ἢ μὲ ἓνα σύμα, καὶ ἀμέσως ποῦ ἀρχίσει νὰ δένῃ, βάζεις μιά χουλιάρια τοῦ φαγητοῦ λάδι καλὸν καὶ ὀλίγον ζῦδι, ἀλλὰ πρέπει πάντοτε νὰ προσέχῃς νὰ τρίβῃς τὴν σάλτσαν εἰς τὸν γύρον τῆς τερίνας, ἐπειδὴ τρίβοντες μὲ ταχύτητα καὶ μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον ἀσπρίζει, καὶ δαίνεται ἡ μαγιονέζ θετοντες λάδι μὲ κονσομέ, ζάκχαριν, μοσχοκάρυδον. Ἀφοῦ ψηθῇ τὸ κρομμυδι, βάζεις δύο χουλιάρια ἀλάμη, γλάσσον πουλίον, ὀλίγον βούτυρον. Πέρασέ τὴν ἀπὸ τὸ κόσκινον, καὶ τὴν ὄραν ποῦ θὰ τὴν μεταχειρισθῇς, βάλε ὀλίγον σερρόλιον ψιλοκομμένον καὶ ζεματισμένον.

Σάλτσα περιγγέ.

Βάζεις ἐντὸς κατασρόλας ἓν κρομμυδιον ψιλοκομμένον μερικὰ ἀρωματικά καὶ ὀλίγον βούτυρον· τὴν θέτεις ἐπὶ τῆς φωτιᾶς διὰ νὰ ξανθίσουν, κατόπιν τὰ βρέχεις μὲ ἓν ποτήριον μαδερὰς. Ἀφοῦ βράσουν καὶ μείνῃ τὸ ἥμισυ κρασὶ, ρίπτεις ἓ καυταλιαῖς ἐσπανιώλ ὀλίγον ζωμόν καὶ τὴν οὐσίαν ἐνὸς κουτίου ἀπὸ τρούφας; ἐξαφρίζεις τὴν σάλτσαν καὶ τὴν ἀφίνεις ἕως νὰ δέσῃ, πρέπει δὲ ν' ἀνακκτώνῃς κατόπιν τὴν περνεῖς ἀπὸ κόσκινον καὶ τὴν βράζεις εἰς μπαιν-μαρί. Τὴν ὄραν ποῦ θὰ σερβίρῃς ψιλοκόπτεις τὰς τρούφας καὶ τὰς ἐνώνεεις εἰς τὴν σάλτσαν.

Η ΕΝ ΑΛΜΥΡΩ ΦΙΛΑΡΧΑΙΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Η «ΟΡΘΡΥΣ»

Ἀξιότιμε κ. Διευθυντά τῆς «Φύσεως»
Ἀθῆνας.

Ἐπόμενος εἰς ὑμετέραν πρόσκλησιν περὶ τῶν κατὰ τὴν ἡμετέραν Φιλάρχειον Ἐταιρείαν, εὐχαρίστως ἀντί τινος ἰτέρου ἀποστέλλω ὑμῖν πρὸς δημοσίευσιν τὸ ὑπόμνημα. ὅπερ ἐκ μέρους τῆς ἑταιρείας ἔστειλα πρὸς τὸν κ. Ν. Γεωργιάδην, δῆμαρχον Παγασῶν, ὡς Πρόεδρον τῆς τοῦ Θεσσαλικῆς ἐκθέσεως καὶ τοῦ Συνεδρίου τῶν Θεσσαλῶν δημάρχων, τῶν κατ' Ἀθῆνας ἐν Βόλῳ τελεσθέντων.

Ἐν ἔτος πρὸ τοῦ πολέμου, τὴν 28 Ἀπριλίου 1896, συνήχθη ἐν τῷ παρθενγωγείῳ Ἀλμυροῦ δωδεκάς προσώπων ἀντιπροσωπευόντων πάσας τὰς κοινωνικὰς τάξεις—ἀπὸ τοῦ ἱερέως καὶ διδασκάλου καὶ ἐπιστήμονος, μέχρι τοῦ ἐμπόρου καὶ κτηματίου καὶ τεχνίτου—ἀλλ' ἀνεμφιβόλως καλῶς ἔνοο μένης πάντες ἀναπτύξεως, καὶ ἴδρυν τὴν Φιλάρχειον Ἐταιρείαν ἢ «Ὀρθρὺς», ἥς σκοπὸς ἀνεγάρφη ἐν τῷ πρώτῳ κατασκευῶν αὐτῶν νὰ περισυνάγῃ καὶ διαφυλάξῃ τὰ ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ Ἀλμυροῦ—τῇ ἀρχαίᾳ Φθίᾳ—καὶ ἀλλοχού εὐρισκόμενα ἐπιλείψαντα τῆς τοῦ ἀρχαίας Ἀ' Ἑλληνικῆς ἐποχῆς καὶ τῆς Βυζαντινῆς ὡς καὶ τῶν κάτω χρόνων—μέχρι καὶ τῆς Παλιγγενεσίας—ὧν ἡ διάσωσης καὶ μελέτη συμβάλλουσι διασάφηναι τῆς πατρῴας ἡμῶν ἱστορίας καὶ τέχνης» σκοπὸς ἐκ τῶν μάλλον εὐγενῶν καὶ ἐκ τῶν μάλλον τιμῶντων ἡμᾶς τοὺς νεωτέρους Ἑλληνας, τοὺς μὴ ὄντως ἐπιλανθάνομενους τῆς πρὸς τοὺς προγόνους εὐγνωμοσύνης. Ἡμεῖς σήμερον χρεωστοῦμεν τοιαῦτα εἰς τὴν ἱεράν μνήμην τῶν ἀθανάτων ἐκείνων ἀνδρῶν, ὡς ἐν ἀπειροελαχιστον δεῖγμα τῆς πρὸς ἐκείνους εὐγνωμοσύνης εἶναι καὶ ἡ ἐκσκαφή καὶ διαφύλαξις, ἀλλὰ καὶ ἱερά προσκύνησις παντός, ὅ, τι συνδέεται πρὸς τὸν βίον ἐκείνων. Ἄλλ' ὄχι μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ ἐκεῖνο τὸ ἐθνικὸν ἡμῶν συμφέρον σήμερον ὑπὸ πᾶσαν ἐποψὴν ἐπιβάλλει ἡμῖν τὴν τοιαύτην πρὸς τ' ἀρχαία κημεῖλια φροντίδα ἡμῶν καὶ στοργήν.

Οὕτω λοιπὸν ἐκ τοῦ μὴ ὄντος καὶ ἐκ μόνου τοῦ πρὸς τὰ πάτρια ἔρωτος τῆς μικρᾶς ἐκείνης οἰκίας, ἰδρῦθη πρὸ δεκαετίας περίπου ἡ Φιλάρχειος. Πρὸς ταύτην εὐθὺς ἀμέσως, κατανοήσαντες τὸν μέγαν αὐτῆς σκοπὸν, ἦλθον ἄρωγοὶ χρήμασι τε καὶ λοιποῖς ἰδιωτικαῖς τε πολλοὶ καὶ ὄμοιοι καὶ κοινότητες ἐξ ὅλης τῆς Θεσσαλίας· τοιοῦτοτρόπως δὲ βλέπομεν ἀθρόας τὰς δωρεάς, τὰ δὲ ἀρχαῖα ἀντικείμενα πληροῦντα ἐν τῷ χρόνῳ τὰς αἰθούσας τῶν ποικίλων τμημάτων τοῦ μουσείου τῆς ἑταιρείας, καὶ τὴν βιβλιοθήκην αὐτῆς γέμουσαν.

Νομίματα ἀργυρᾶ καὶ χαλκᾶ ἀπὸ τῶν πα-

λαιτάτων χρόνων μέχρι τῶν βυζαντινῶν καὶ ἐκ τῶν νεωτέρων τὰ σπάνια ἐπλήρωσαν τὰς θήκας τοῦ νομοματικῆς τμήματος, τὰ μὲν δωρηθέντα, τὰ δὲ καὶ ἀγορασθέντα, ἐνίοτε καὶ δι' ἀδράς τιμῆς.

Λίθοι ἐνεπίγραφοι, ἐξ ὧν πολλάκις πολλὰ τὰ κεινὰ ἦλθον εἰς φῶς, τέως ἄγνωστα τῇ ἀρχαιολογίᾳ ἐναπετέθησαν εἰς τὰ εὐρεὰ διαμερίσματα τοῦ ἐπιγραφικοῦ τμήματος, παντοῦτα δὲ καὶ ἕτερα λίθιν' ἀντικείμενα, ὡς ἀνάγλυφα, ἀγάλματα, κιονόκρανα καὶ ἄλλα ποικίλα ἐπίσης πάσης ἐποχῆς.

Ἀθρόα δὲ προσέτι καὶ πῆλινα καὶ χαλκᾶ καὶ οὐσίνα καὶ σιδηρᾶ τὰ λοιπὰ ἀρχαῖα ἀντικείμενα ἐπλήρωσαν ὡσαύτως τὰς αἰθούσας.

Βιβλία δὲ παντοῦτα, χειρόγραφα καὶ ἐτυπα παλαιά, ἀλλὰ καὶ νεώτερα, δωρεὰ ἰδιωτῶν καὶ μονῶν καὶ κοινοτήτων ἐπλήρωσαν τὴν εὐρεῖαν βιβλιοθήκην, προστιῆναι εἰς πάντα φιλόμουσον κατὰ πᾶσαν στιγμὴν. Ἐπίσης δὲ καὶ ἔγγραφα παλαιὰ πατριαρχικά, τῆς ἐπανκστάσεως, οἰκογενειακὰ κ.λ.π.¹

Ὁ δῆμος Ἀλμυροῦ προθύμως προσέφερε χώρον ἐν τῷ παρθενγωγείῳ πρὸς ἐναπόθεσιν τῶν οὐκωθῶν λιθίνων ἀντικειμένων καὶ τὸ ὑπουργεῖον τῆς παιδείας ἐπίσης παρεχώρησε τὰς αἰθούσας τοῦ ἐνταῦθα σχολαρχείου πρὸς φύλαξιν τῶν ἄλλων πολυτίμων κημεριῶν. Δείγματα μεγάλῃς εὐνοίας πρὸς τὴν ἡμετέραν ἑταιρείαν.

Εἰς τὸ ἔργον δ' αὐτῆς ἀργότερον καὶ ἡ Ἀρχαιολογικὴ ἑταιρεία Ἀθηνῶν προσέρχεται μέγας ἀρωγὸς διὰ σεβαστοῦ χρηματικῆς ποσοῦ ἐπὶ σειράν ἐτῶν διδομένου, ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν ἐκδόσεων αὐτῆς πλουτιζούσα τὴν καθ' ἡμᾶς βιβλιοθήκην, ὅπερ πράττουσιν ἐπίσης πλὴν τῶν ἰδιωτῶν καὶ ποικίλα σωματεῖα καὶ ἑταιρείαι, ὧν ἀναφέρωμεν τὸν Παγασῶν τῶν Ἀθηνῶν, τὴν Χριστιανικὴν ἀρχαιολογικὴν ἑταιρείαν, τὴν Ἱστορικὴν καὶ ἐθνολογικὴν τοιαύτην, τὰς ἐν Ἀθήναις ζένας ἀρχαιολογικὰς σχολὰς καὶ ἰδίᾳ τὴν Γερμανικὴν.

Ἐκ δὲ τῶν ἰδιωτῶν ἀδυνατοῦμεν νὰ μὴ ἀναφέρωμεν τὸν μεγάλτισμον τοῦ ἔθνους εὐεργέτην Γρηγόριον Μαγασίην τὸν δωρούμενον ἕλην τὴν σειράν τῆς ὁμωνύμου περισπούδαστου βιβλιοθήκης, ὧν καὶ ἐπίτιμον πρόεδρον ἀνεκήρυξεν ἡ ἑταιρεία.

Οὕτως ἔδωκεν κατ' εὐχὴν τὰ πράγματα ὅτε ὁ πόλεμος τοῦ 97 ἐπέληθεν, ἵνα ἐπιφέρῃ τὴν δικκοπήν του ἔργου καὶ τὴν ὑπὸ τῶν ἐπιδρομῶν διαρπαγῆν τῶν περισσοτέρων αὐτῆς

¹ Πρὸς πλουτισμὸν δ' αὐτῆς εὐγνωμότως δέχεται ἡ ἐφορία τῆς βιβλιοθήκης παντοῦτα βιβλία, ἀποστέλλουσα ἅμα τῇ αἰτήσεϊ τοῦ δωρητοῦ, ἕτερα ἐκ τῶν ἐκδόσεων τῆς ἑταιρείας εἰς ἀντάλλαγμα. Οὕτω δ' ἐπίσης εἰς ἐφημερίδας καὶ περιοδικὰ.

προσητημάτων, ὀλίγου δὲ δεῖν καὶ τὴν τελείαν αὐτοῦ καταστροφήν.

Ἄλλ' ὄχι, ποτὲ τοιαῦτα ἔργα δὲν καταστρέφονται, ὅταν ἡ ἰδέα τῆς υπάρξεώς των εὐρίσκεται ἀκμαία παρὰ τοῖς ἐργάταις αὐτῶν, ὅσο ἢ ἐξωτερικῆ βίαι καὶ ἀνθελήσῃ τάναντία, ὅσο καὶ εἶναι μεγάλη αὐτή. Ὡς ἡ ἀλήθεια διαφάνεται καὶ νικᾷ μεθ' ὅλα τὰ κκουρηγῆματα, ὡς ὁ ἀδάμκς καὶ ἐν μέσῳ τοῦ βορβόρου ἐτι ὧν διακλμπεὶ ὑπέροχος καὶ ἐξαισίας μακροαυγῆς ρίπτει τὰς ἀκτῖνας αὐτοῦ, οὕτω καὶ τὰ τοιαῦτα ἔργα καὶ ἐν ταῖς μεγίσταις τῶν δυσχερῶν περιστάσεων ἐπιπλεοῦσι τῆς γενικῆς καταστροφῆς, ἵνα μετὰ ταῦτα προσφέρωσι τοὺς ἐξόχους αὐτῶν γλυκεροῦς καρπούς τῇ κοινωνίᾳ, ἧτις ἔσχε τὸ εὐτύχημα νὰ περικληθῇ ταῦτα ἐν ταῖς κόλπαις τῆς...

Ἐκ τῆς καταστροφῆς διεσώθησαν ὅσα ἦτο δυνατὸν κατὰ τὰς ὁληθρίας ἐκείνας περιστάσεις, ἰδίᾳ τὰ πολυτίμα νομίσματα, ὧν ἦτο εὐχερῆς καὶ ἡ διάσωσης. Καὶ ἄλλα δ' ἀντικείμενα ἐξηγορήθησαν ἀργότερον ἀπὸ τῶν Τούρκων, τὰ ὅποια εἶχον οὗτοι διαρπάσει κατὰ τὰς ἀκαισίας μνήμης ἡμέρας τῆς καταστροφῆς καὶ τοῦ ὁληθροῦ.

Οὕτω μετὰ τὴν δευτέραν εἶτα ταύτην θεσσαλικὴν ἀπελευθέρωσιν εὐρίσκειτο ἤδη κῆρις ὁ πυρὴν τῆς ἐταιρείας ἐν ἐνεργείᾳ, περὶ τὸν ὅποιον ὑπέρτερον πλέον ἐνεργεῖα κατεβλήθησαν πρὸς ἀναπλήρωσιν τῶν καταστραφέντων, συμπληρῶσιν δὲ καὶ συνέμισιν τοῦ ὅλου ἔργου.

Οὐχὶ δὲ μόνον τοῦτο ἀλλὰ ἔσχεν ἡ ἑταιρεία καὶ τὸ θάρρος νὰ λάβῃ μέρος καὶ εἰς τὰς ἐορτὰς τῆς εἰκοσιπενταετηρίδος τῆς ἐν Ἀθήναις Γαλλικῆς σχολῆς, ἐπισήμως ἀντιπροσωπευθεῖσα ὑπὸ τοῦ διακρεποῦς Γαλάτου καὶ μεγάλου φιλέλληνος κ. Homolle.

Ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ κατὰ τὸ ἐφστεινὸν ἔκρ συντελεσθῆν ἐν Ἀθήναις ἀρχαιολογικὸν διεθνὲς συνέδριον ἐπίσης ἐδόθη ἐντολή πρὸς ἀντιπροσωπεῖαν τῆς ἑταιρείας ὑπὸ τοῦ διακρεμμένου Ἑλλήνος πολιτευτοῦ καὶ βουλευτοῦ τῆς ἡμετέρας ἐπαρχίας κ. Γ. Μπαλιαζῆ.

Ἐν ἔτος δ' εἶχε παρῆλθαι ἀπὸ τῆς νέας ἀποκαταστάσεως τῶν τῆς ἑταιρείας καὶ ἀρχεται ἤδη ἀπὸ τοῦ 1899, ἡ ἐκδοσις Δελτίου τῆς ἑταιρείας κατὰ τεύχη ἐτήσια, ἐν οἷς ἐκάστοτε ἐγγράφονται τὰ σπουδαιότερα τῶν πρακτομένων, καταγραφῆ τῶν προσκτωμένων ἀρχαιοτήτων, περιγραφῆ τῶν ἀρχαιολογικῶν ἐκδρομῶν, ἐκθέσεις τῶν ἀνακταρῶν, παντῶν τούτων ὑπὸ τῆς ἑταιρείας ἐνεργουμένων, δημοσιεύσεις ἐπιγραφῶν, εἴτ' ἐν τῷ μουσεῖῳ ἡμῶν εὐρισκόμενων εἴτε καὶ ἀλλοχού ἐξ ὅλης τῆς Θεσσαλίας καὶ πέραν ἐτι τῶν ὀρίων ταύτης, ἐπίσης δὲ καὶ ποικίλα ζῆνα δημοσιεύματα συνακρόμενα πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ Δελτίου.

Κατὰ τὸ ἔτος λοιπὸν τοῦτο, 1899, ἐξεδό-

θησαν δύο τεύχη τοῦ Δελτίου, ὧν τὸ μὲν Α' περιέχει τὰς ποικίλας ἄλλας ἐργασίας τῆς ἑταιρείας ἀπὸ τῆς ἀρχῆς μέχρι τῆς ἐποχῆς ταύτης· τὸ δὲ Β' τὰς ἐν τῷ μουσεῖῳ καταθεθεμένους ἐπιγραφὰς εἴτε σχολιασμένους εἴτε μὴ.

Καὶ ἤδη ἐξεδόθησαν πέντε ἐν ὅλῳ τεύχη, εὐρίσκειται δὲ ὑπὸ ἐκδοσιν καὶ τὸ ἕκτον.

Κατὰ τὸ 1902 ἐκλείσαν ἀκριβῶς 100 ἔτη ἀπὸ τῆς ἀνεγέρσεως ἐν Ἀλμυρῷ τοῦ πρώτου χριστιανικοῦ ναοῦ. Ἡ ἑταιρεία ἀπεφάσισε νὰ ἐορτάσῃ τὴν ἑκατονταετηρίδα ταύτης διοργανῶσα ἱππικούς καὶ γυμνικούς ἀγῶνας, οὓς ἀνόμασε «Τὰ Κροκία» διὰ τὴν ἐν τῷ Κροκίῳ πεδίῳ, τοῦ Ἀλμυροῦ, τελεσίαν τῶν. Εἶναι ἀλήθεια ὅτι ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν—χρονόμενων εἰς τὸ βάθος τῆς δουλείας—οἱ χωρικοὶ—γνήσιοι ἀπόγονοι τῶν Ὀλυμπιακῶν—ἐτέλουν αὐτοδιδάκτως εἶδος τι ἀγῶνων, καὶ ἱππικῶν ἐτι, ἐτησίως ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς μεγάλῃς τοπικῆς θρησκευτικῆς πανηγύρεως, κατὰ τὰς δύο ἡμέρας 20ῆς καὶ 21ῆς Μαΐου, ἀλλὰ τούτους μέλλοντας νὰ νεκροθῶσιν ἕνεκ τῆς παρομιώδους ἀμεριμνήσιας πρὸς πᾶν πάτριον ἡμῶν τῶν ἐλευθερωθέντων, ἀναδιωργάνωσιν ἐπιτηδεῖας ἡ ἑταιρεία καὶ ἐυσυστηματοποίησεν ἐπι τοσοῦτον, ὥστε ἤδη μετὰ πάροδον 4 ἐτῶν ἐξακκοουθῶσιν ἀνελιπῶς τελούμενοι κατ' ἔτος, συγκεντροῦντες πολὺ πλῆθος καὶ ἐκ τῶν πλησίαν θεσσαλικῶν διαμερισμάτων, συναρπάζοντας τὸν θυμασμὸν αὐτοῦ καὶ διακινετώντες τὴν πρὸς τὸν ἀθλητισμὸν ροπὴν τῶν νέων, ἐξ οὗ πολλὰ τὰ κελὰ προκύπτουσι.

Διενεργοῦνται δ' οὗτοι δ' ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπείας, ἀναπληρούσης οὕτω τὸν ἐλλείποντα Γυμναστικὸν Σύλλογον,¹ ἀποτελουμένης ἐκ τῶν ἐκάστοτε ἀνωτέρων ἀρχῶν τῆς πόλεως ἐκλεγόμενης δ' ὑπὸ τῆς ἡμετέρας ἑταιρείας, ἧτις ἀπανεμει καὶ βραβεῖα εἰς τοὺς νικητάς. Ἡ τελευταία δὲ τέλεσις τῶν ἀγῶνων, κατὰ τὸν Μάιον τοῦ παρόντος ἔτους 1905 ὑπῆρξεν εἰς ἄριστον ἐπιτυχίᾳ.

Ταῦτα περίπου ἐν συντόμῳ τὰ τελεσθέντα κατὰ τὸ ὀλιγοχρόνιον διάστημα, τὸ ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς ἑταιρείας, τοιαῦτα δὲ τινα ἔσονται καὶ τὰ εἰς τὸ μέλλον καὶ μείζονα καὶ πλείονα ἐλπίζομεν, ἐὰν αἱ εὐκαιροὶ περιστάσεις φέρωσι ταῦτα.

Μεταξὺ δὲ τῶν ἀπὸ σήμερον προμελετομένων, τὰ σπουδαιότερα εἶναι ἡ σύστασις ἐπιτροπῆς, ἥς σκοπὸς ἔσται ἡ ἐξέυρεσις τῶν κταλλήλων ἀντιστοιχῶν ἑλληνικῶν ὀνομάτων πρὸς ἀντικατάστασιν τῶν ἀρχαίων τοῦδε εἰς τὰ πλείστα χωρὶς ἡμῶν, καὶ τὰς τοποθεσίας ἐν γένει ὑπαρχόντων ζῆνων καὶ βαρβαρικῶν.

¹ Τελευταίως εὐτυχῶς συνειστήθη τοιοῦτος ἐνταῦθα καὶ ἐπιτίθει ἡ ὑπ' ἐκείνου ἀνάληψις τῆς τελεσεως τῶν ἀγῶνων.

Ἀπεφασίσθη δ' ὅπως κατὰ τὸ ἐρχόμενον ἔτος 1906, ὅτε κλείουσι ἀκριβῶς δέκα ἔτη ἀπὸ τῆς ιδρύσεως τῆς Ἑταιρείας, τελεσθῶσιν ἑορταὶ ἐπὶ τῇ δεκαετηρίδι, διωργανουμένων ἀθλητικῶν καὶ πνευματικῶν πανδαισιῶν.

(Ἐπονται αἱ εὐχαὶ τῆς Ἑταιρείας πρὸς τὸ Συνέδριον).

Σημειωτέον δ' ὅτι, κ. Διευθυντὰ τῆς ἀξιολόγου «Φύσεως», ἡ ἐλλανόδικος τῆς ἐκθέσεως ἐπιτροπεία ἐκτιμήσασα τὸ ἔργον τῆς καθ' ἡμᾶς Φιλαργαίου Ἑταιρείας «Ὁρθροῦ» ἐτίμησε τὰ ἐκθέματα τῆς διὰ χρυσῶν ἀνωτάτων βραβείων.

Τοιαύτη τις ἡ ἔταιρεία ἡμῶν. ἀξιότιμε κύριε, καὶ θεωροῦμαι εὐτυχής, ὅτι εἰς ἐμὲ ἔλαχε νὰ δώσω ἰδέαν τινὰ περὶ αὐτῆς εἰς τὰς πολυτίμους στήλας τῆς «Φύσεως».

Ἄλμυρός 1906. Μεθ' ὑπολήψεως καὶ ἀγάπης Ἀστέρ. Ἀλέξανδρος.

ΟΙ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΤΟΥ 1906.

Ἡ ἔνδοξος ἐκείνη γωνία τῶν Ἀθηνῶν, ἡ ἐν ταῖς ἀγκάλαις τῆς περικλείουσα τὸ πάλευκον, τὸ μυταδικὸν ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ Στάδιον, πρόκειται κατ' αἰτῆς νὰ καταστῇ καὶ πάλιν ἐδγενης τόπος ἀμίλλης, στάδιον παγκοσμίων ἀγῶνων καὶ νὰ προσλάβῃ τὴν πανηγυρικὴν ἐκείνην ὄψιν, ἣν ἀπὸ τῶν πάλαι χρόνων, ἀφ' οἷον ἐπὶ τῶν αὐτῶν θεμελίων ἀνῆγειρον ὁ Ἀττικὸς Ἡρώδης τὸ Παναθηναϊκὸν Στάδιον, κατὰ διαστήματα προσλαμβάνει. Καὶ ἡ ζωὴ τῶν Ἀθηναίων ἐξακολουθεῖ ὡς ἐν ὄνειρῳ. Οἱ προσφιλεῖς ἀγῶνες, ἐν τῷ Ἑλληνικῷ ἔδαφει γεννηθέντες καὶ προαχθέντες, ἔδει ἐν αὐτῷ τοῦτῳ τῷ ἔδαφει νὰ τυγχάνωσι μεζόνος μερίμνης. Καὶ πράγματι, χάρις τῇ μεγαλοδορίᾳ τοῦ Ἀβέρωφ τὸ περιφημὸν Στάδιον τέλειον ἤδη ἀνηγέρθη, θαμβοῦν ἐκ τῆς λευκότητος καὶ μεγαλοπρεπείας αὐτοῦ. Οὕτω δὲ καὶ κατὰ τὸν αἰῶνα τόνδε, ὅποτε εἰς ὅλα τὰ κράτη ἡ γυμναστικὴ ἐξασκεῖται μετ' ἐπιμελείας καὶ μεθοδικότητος, ὅποτε καθ' ὅλα τὰ κράτη διενεργοῦνται περιφημοὶ ἀγῶνες, καὶ πάλιν ἡ Ἑλλάς, ὡς ἐν τῇ ἀρχαίῳ, κατέχει τὰ πρωτεῖα τῆς τελέσεως ἀγῶνων, διὰ τῆς ἐπανιδρύσεως τῶν Ὀλυμπιακῶν τοιοῦτων. Τὸ πρᾶγμα εἶνε βεβαίως πολλοῦ θαυμασμοῦ ἄξιον, διότι ἐν καιροῖς χαλεποῖς δι' ἡμᾶς, ἐν καιροῖς καθ' οὓς τὰ μέγιστα καὶ ἀνθηρότατα κράτη ἐπιιδίδονται μετὰ ζέσεως εἰς τὸν ἀθλητισμὸν, ἐν τοῦτοις ἡ πτωχὴ Ἑλλάς κατώρθωσε νὰ κρατήσῃ τὸ προνόμιον τῆς τελέσεως τῶν πρώτων παγκοσμίων ἀγῶνων, ἐν τῷ περιφημῷ αὐτῆς Σταδίῳ.

Ἡ ἐπιτροπὴ τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγῶνων, θανμασίως ὀργανωθείσα καὶ ὑπερανθρώπως ἐργαζομένη, ἐπέτυχε τὴν συμμετοχὴν τῶν καλετέρων ἀθλητῶν τοῦ κόσμου καὶ ομάδων περιφημῶν, τὴν καθόδον πολλῶν ἐστεμμένων κε-

φαλῶν καὶ τὴν παροχὴν ἐπάθλων καὶ ἐκ βασιλικῶν ἔτι χειρῶν. Ἡ συρροὴ προμηνύεται ἀληθῶς πρωτοφανής. Πλείστα καὶ μέγιστα ξενοδοχεῖα ἀνηγέρθησαν αἱ ὁδοὶ καὶ πλατεῖαι ἀσφαλτοστρώνονται καὶ τὰ γυμναστήρια μετὰ ζέσεως ἐργάζονται.

Ἴδον καὶ ἀποσπάσματα τινὰ τ.ῦ ἐκδοθέντος ἐπισήμου προγράμματος :

Κυριακὴ, 2)22 Ἀπριλίον, ἀπόγευμα. Πανηγυρικὴ ἑναρξίς τῶν ἀγῶνων εἰς τὸ Στάδιον. Τὴν ἐσπέραν φωταγώγῃς τῆς Ἀκροπόλεως. Ἐἴτα ἀπὸ τῆς πρωίας τῆς Δευτέρας θ' ἀρχίσῃ ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἀγῶνων, τὴν ἐσπέραν ὑποδοχὴ τῶν ἀθλητῶν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς, τὴν ἐπομένην ἐκδρομὴν εἰς Ἀἴγιον καὶ Σαλαμίνα. Πανηγυρικὴ παράστασις, ὑποδοχὴ ὑπὸ τοῦ Συλλόγου «Παρθασοῦ». Ἐπίσημος ἐπίσκεψις τῆς Ἀκροπόλεως. Ἐνετικὴ ἐορτὴ εἰς τὸν Πειραιᾶ. Φωταγώγῃς Ἀκροπόλεως καὶ Ἀνακλιτοῦ, Παράστασις τοῦ «Οἰδίποδος Τυράννου» εἰς τὸ Στάδιον. Φωτεινὴ πομπή. Διάλεξις τοῦ συνταγματάρχου κ. Μπάλε περὶ τῶν ἀγῶνων τοῦ Βορρᾶ. Ἐπίσκεψις ἐπιλοίτων ἀρχαιολογικῶν τόπων καὶ τέλος ἀποχαιρετισμὸς τῶν Ἀγωνιστῶν.

Τοιοῦτο ἐν ὀλίγοις τὸ πρόγραμμα τῶν προσεχῶν ἀγῶνων, καθ' οὓς ἀπειροὶ ὁμογενεῖς καὶ ξένοι θὰ συρροῦσασιν καὶ πάλιν εἰς τὴν φιλόξενον ἡμῶν γῆν.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΟΔΗΓΟΣ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΖΟΜΕΝΩΝ

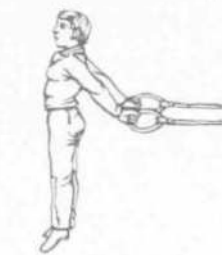
ὑπὸ Νικολάου Σαζίνη Καθηγητοῦ τῆς Γυμναστικῆς καὶ Διευθυντοῦ τοῦ ἐν Λαρίσῃ Γυμναστηρίου.

Μοναδικὸν βιβλίον διὰ τοὺς γυμναζομένους, κοσμοῦμενον καὶ ὑπὸ 210 εἰκόνων, δι-

ὧν εὐκόλως γίνονται ἀντιληπτὰ αἱ πολῦτοιμοὶ τοῦ συγγράμματος ὁδηγίαι καὶ συμβουλαί. Περιέχει πάσαις τὰς ἀσκήσεις εἰκονογραφημέναις καθὼς καὶ πάντας τοὺς κανονισμοὺς τῶν ἀθλητικῶν ἀγωνισμάτων. Πωλεῖται δρχ. 2.

«ΠΑΛΜΟΙ» ὑπὸ Σοφίας Οἰκονομίδου. — Ὑπὸ τῆς λογίως συνεργήτιδος ἡμῶν κ. Σ. Οἰκονομίδου, γνωστῆς τοῖς ἀναγνώσταις τῆς «Φύσεως» ἐκ τῶν ὠραίων αὐτῆς δημοσιευμάτων καὶ ποιημάτων ἐκδίδεται λίαν προσεχῶς κομψότατος τόμος ποιήσεων ὑπὸ τὸν τίτλον «Παλμοί».

Ἐκαστος τόμος τιμᾶται ἐν τῷ Ἐσωτερικῷ δρ. 2, ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ φρ. 2. Πᾶσα ἀτίμησις δέον νὰ συνοδεύηται ὑπὸ τοῦ ἀντιτίμου καὶ πρὸς τὴν κ. Σοφ. Οἰκονομίδου, ὁδὸς Προκαστείου 40, Ἀθήνας.

ΕΥΤΡΑΠΕΛΑ

— Διατί εἶσαι λυπημένος ; — Ἀπέθανεν ἡ πενθερά μου. — Αἶ καὶ με τοῦτο ; — Μοῦ εἶπεν ὅτι θὰ μ' ἐνθυμεῖται καὶ μετὰ θάνατον. Δὲν ἀρκεῖ, ὅτι τὴν εἶχα φώτομα καθ' ὅλην μου τὴν ζωὴν, ἀλλὰ καὶ μετὰ θάνατον ;

Μεταξὺ δύο πενήτων : — Πόσον διαφορετικὰ, φίλε μου, βλέπομεν ἡμεῖς τοὺς πλουσίους ἀνθρώπους ! — Ναί, ἀλλὰ καὶ πόσον διαφορετικὰ βλέπουν καὶ αὐτοὶ ἡμᾶς !

Εἰς τὸ κουρείον : Ὁ πελάτης. — Διατί, φίλε μου ὅταν μοῦ κόπτης τὰ μαλλιά, μοῦ διαγγείσαι τρομακτικὰς ἱστορίας ; Ὁ κουρέυς. — Διότι σκεπνόνται αἱ τοίχαι σου καὶ κωφεύονται εὐκολώτερον ἔτι.

Μυῖς τις παρεπονεῖτο, ὅτι οὐκ ἐπὶ τὸν νύκτα εἰς ἐξέροχται τὴν νύκτα, διότι οὐκ ἐβλέπει τὰς ἀμάξας. — Ξέρεις τί νὰ κάμνης ; τῷ λέγει εἰς φίλος του. Νὰ κρεμάσῃς ἐπάνω σου δύο φανούς, διὰ νὰ σὲ βλέπουν οἱ ἀμαξήλαται.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα διένειμε τὸ ἐξῆς ἀνακοινωθέν : Συνῆλθε κατὰ τὰ κεκκονισμένῃ ἡ ἐτησίᾳ τακτικὴ συνέλευσις τῶν μετόχων τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, καθ' ἣν παρέστησαν μέτοχοι καὶ ἀντιπρόσωποι 104, ἐν οἷς πλείστα ἐξέχοντα μέλη τῆς ἡμετέρας κοινωνίας ἀντιπροσωπεύοντες ἐν συνόλῳ 416 ψήφους. Μετὰ τὴν κατάρτισιν τοῦ Προεδρείου ἀνεγνώσθη πρὸς τὴν συνέλευσιν ὁ ἀπολογισμὸς τοῦ παρελθόντος ἔτους, ἐπὶ τοῦ ὁποῦ ἐζητήθησαν διασαφήσεις τινεὶς ὑπὸ τοῦ μετόχου κ. Π. Καράλη, αἵτινες καὶ ἐδόθησαν ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, θεωρηθεῖσαι ἐπαρκεῖς ὑπὸ τε τῆς Συνελεύσεως καὶ τοῦ ζητήσαντος ταύτας μετόχου. Ἐπηκολούθησεν εἴτε ἡ ἐκλογὴ τῆς ἐπταμελοῦς ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς, ἣτις θέλει προβῆ κατὰ τὸ καταστατικὸν εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς δικηρείσεως τοῦ ὑπὸ ἐλεγχον ἔτους καὶ ὑποβίβῃ τὴν σχετικὴν ἐκθεσὶν τῆς, μεθ' ὅ ἐλύθη ἡ συνεδρίασις.

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΚΑΡΟΛΟΥ Ι. ΦΙΞ

Πρὸς τοὺς κ.κ. Μ. καὶ Ε. Κλωναρίδην

Ἐπανελθὼν ἐκ Πατρῶν, ὅπου μετέβην ἵνα παραστῶ εἰς τὰ ἐγκλίνα τοῦ μεγάλου ζυθοπωλείου Γρηγοράκη, ἐνθα μέχρι τῆς χθὲς ἐπωλεῖτο ζῦθος Κλωναρίδου καὶ ἀνήκοντος εἰς τὸν κ. Γρηγοράκην τέως γενικὸν ἀντιπρόσωπον ἐν Πελοποννήσῳ τοῦ ἐργοστασίου Κλωναρίδου, σπεύδω νὰ ἀπαντήσω εἰς τὴν μετὰ τούτης κακῆς πίστεως ἄμα δὲ καὶ ὑστεροβουλίας γενομένην κατ' ἐμοῦ δήλωσιν τῶν κ. Μ. καὶ Ε. Κλωναρίδου.

Τὸ ταξείδιόν μου τοῦτο φαίνεται, ὅτι ἐπὶ τοσοῦτον ἐκίνησε τὸν χόλον τῶν κυρίων τούτων, ὥστε προέβησαν εἰς δήλωσιν οὐδεμίαν ἔχουσαν σοβαρὰν ὑπόστασιν γενομένην δὲ ἀποκλειστικῶς πρὸς πρόκλησιν θαυροῦ καὶ κερκλαμάς εἰς ἀντιστάθμισμα ἴσως τῆς ἡττης αὐτῶν ἐν τῷ συναγωνισμῷ καὶ τῇ ποιότητι τοῦ ζύθου. Ἐάν που εὐρέθησαν φιάλαι πεπληρωμέναι ζύθου μου φέρουσαι ἐπὶ τῆς ὑέλου κεχαραγμένον τὸ ὄνομα Κλωναρίδου, τοῦτο πιθανὸν νὰ συνέβῃ ἐξ ἀναμίξεως τῶν φιαλῶν μου μετὰ τὰς τοῦ ἐργοστασίου τῶν κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν κενῶν, ὡς ἀσφαλῶς θὰ συνέβῃ καὶ εἰς αὐτοὺς, καὶ ὡς συγγότατα συμβαίνει καὶ μετὰ τὰς φιάλας τὰς φερούσας ἐν ἀναγλύφῳ τὸ ὄνομα τοῦ ἐργοστασίου Δρέερ.

Πλὴν πᾶσα φιάλη πλήρης ζύθου ἐξερχομένη τοῦ ἐργοστασίου μου φέρει, κατὰ τὴν ὀλῶσιν καὶ τοῦ ἰδίου Κλωναρίδου τὸ σῆμα, τὸ περιλαίμιον καὶ τὴν ἐτικέταν τοῦ ἐργοστασίου μου, ἐν ᾗ μεγάλοις γράμμασι ἀναγράφεται «Ζῦθος Καρόλου Ι. Φίξ».

Πρὸς τοὺς θαυροποιούς ὅθεν τούτους συναδέλφους μου δηλῶ, ὅτι ἐπὶ τοσοῦτον ἐδελτίωσα τὴν ποιότητα τοῦ ζύθου μου, ἀντιθέτως πρὸς ὅ,τι ἐπραξάν ἐκεῖνοι χειροτερεύσαντες τὴν ποιότητα τοῦ ἰδικοῦ μου, ὥστε μεγίστην ζημίαν δι' ἐμὲ θὰ ἀπετέλει καὶ ἡ ἐξίσωσις τοῦ ζύθου μου πρὸς τὸν ἰδικόν των.

Ἐπὶ πόσον δὲ καταπληκτικῶς ἠύξησεν ἡ κατανάλωσις μου, τοῦτο δύναται νὰ μαρτυρήσωσιν τὰ πολυάριθμα καταστήματα ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ τῇ πρωτεύουσῃ, ἅτινα ἐκπέλειψαν τὸν ζῦθον Κλωναρίδου καὶ εἰσήγαγον τῇ ἀπαιτήσῃ τῶν πελατῶν των τὸν ἰδικόν μου ζῦθον.

Ἐν τέλει δηλῶ ὅτι ἐπιδίδω σήμερον μήνυσιν εἰς τὸν κ. Εἰσαγγελέα κατὰ τῶν κυρίων τούτων συναδελφῶν μου, αἵτινες ἀφ' οὗ ἀπέτυχον ἐν τῷ συναγωνισμῷ ἐθεώρησαν καλὸν πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν συμφερόντων των νὰ δυσφημίσωσι τὴν τε ἀτομικὴν μου ὑπόληψιν καὶ τὸ πρῶτον τοῦ ἐργοστασίου μου.

Ἀθῆναι τῇ 4 Μαρτίου 1906. Κάρολος Ι. Φίξ.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

56. Αίνυμα.

Τὸ πρῶτον εἶν' ἐπίθετον
καὶ κτῆμα ψεῦ! ὀλίγων
τὸ δεύτερον τῆς πόλεως
τιμήμα, πολλῶν ἑορῶν.

Τὸ τρίτον εἶνε σύμφωνον
— ὅλοι θὰ τὸ εὐρήτε—
Φιλόσοφος δὲ τ' ὄλον,
μέγας, ἐν μέσῳ ὄλων.

57. Φωνηεντόλιπον.

+ Σμ+ρ+γδ+ε + +ν+ π+λ+τ+μ+ς

58. Φύσθην μίγδην.

Ο σεθο ενιε απμενυ

59. Γρῖφος.

Ο — υἱὸς ἦτο Roma ἦς

Κισδός.

ΛΥΣΕΙΣ 15ου ΤΕΥΧΟΥΣ

45. Ἡ κεφαλή τῆς ὑπερστρίας σχηματίζεται, τῆς εἰκόνας ἀναστρεφομένης, ἐπὶ τοῦ ἀλεξήλιου τῆς κυρίας. — 46. Δάρνη—Πάγνη. — 47. Ἰπποπόταμος. — 48. Πίτος εἶνε δένδρον. — 49. Ὁ Περικλῆς ἦτο μέγας. — 50. Ὁ ἱερεὺς εἶνε σεβαστός.

ΛΥΤΑΙ.—Δις Σμαράγδα Β. ἐξ Ἀθηνῶν 5. Δις Φωσώ Σ. ἐξ Ἀθηνῶν 5. Δις Εἰρήνη Π. ἐξ Ἀθηνῶν 5. Δ. Ἡλιόπουλος ἐξ Ἀθηνῶν 2. Ε. Δοσίου Πειραιῶς 4. Δ. Γεωργιάδης ἐξ Ἀθηνῶν 4. Γαλλνὴ Ἑλληνίς ἐξ Ἀθηνῶν 3, καὶ Χρ. Χαλκιειδὴς ἐκ Τρικάλων 4.

Ἡ ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Παρακαλοῦνται οἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 47 τοῦ Καταστατικοῦ μέτοχοι καὶ εἰδικοί τούτων ἀντιπρόσωποι οἱ συγκροτοῦντες τὴν ἐτησίαν τακτικὴν συνέλευσιν τῆς Ἐθν. Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος νὰ πρρευρεθῶσι σήμερον ἡμέραν Σάββατον καὶ ὥραν 3ην μ.μ. ἐν τῷ καταστήματι τῆς Τραπεζῆς πρὸς συνεδρίασιν.

Ἀθήνησι 24 Φεβρουαρίου 1906.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Συνελεύσεως τῶν Μετόχων τῆς Ἐθν. Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος

Δ. Τσιβανόπουλος.

Οἱ γραμματεῖς

X. Βουγράζος

Π. Α. Κουτοαλέξης.

Ἡ ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Γνωστοποιεῖ.

ὅτι κατετέθη παρ' αὐτῆς τὸ ἀπαιτούμενον ποσὸν διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ τοκομεριδίου λήξεως 1ης Ἀπριλίου 1906 (ε.ε.) τῶν ἐξῆς Ἑθνικῶν δανείων:

4 0/0 1889. Πηγίου (Rente) πρὸς φρ. χρ. 5.20.

5 0/0 1893. Κερκλακιώσεως (Funding) φρ. χρ. 4.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Φεβρ. 1906.

(Ἐκ τοῦ γραφείου).

ΠΡΩΤΗΣ ΤΑΞΕΩΣ
ΒΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ Ἡ "ΜΠΙΡΖΑ,,
Σ. ΣΠΟΡΔΙΛΗ

Ὁδὸς Πουσκινσκάγια καὶ
Πολυτεσέσκαγια ἐν Ὁδησσῷ
ἀριθ. 14.

Κεῖται εἰς τὸ κέντρον τῆς πόλεως καὶ παρὰ τὸν λιμένα. Πάνσιον τῶν θεάτρων καὶ τῶν βουλευτῶν. Τηλέφωνον καὶ φωτισμὸς ἀριστος. Καθαριότης, τάξις καὶ ἀκριβεία ἀμεμπτος.

ΥΠΟΔΗΜΑΤΟΠΟΙΕΙΟΝ
Δ. Α. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΟΥ
ΕΝ ΟΔΗΣΣΩ ΤΗΣ ΡΩΣΣΙΑΣ

Ὁδὸς Λικατερίνης ἀριθ. 5.
Κατασκευάζονται παντὸς εἶδους ὑποδήματα τοῦ τελευταίου συρμού. Δέρματα πρώτης ποιότητος καὶ ἐργασία μοναδικὴ καὶ στερεωτάτη.